

ŽELEZAR

Leto IX.
Jesenice, 15. decembra 1967

Poštšina plačana v gotovini
Številka 50

16. seja upravnega odbora

V sredo, 6. decembra 1967 je bila 16. seja upravnega odbora, na kateri so pregledali sklepe upravnega odbora s prejšnje seje in vse neizvršene sklepe v sedanji mandatni dobi. Nadalje so analizirali sklepe 21. seje delavskega sveta Železarne, obravnavali so poročilo o izvršenem proizvodnem programu v novembru in potrdili operativni plan za december. Potrdili so tudi poslovnik za delo in organizacijo maloprodaje pri gostinski enoti ŽELEZAR ter reševali tekoča vprašanja in prošnje.

Ko so pregledali neizvršene sklepe upravnega odbora v sedanji mandatni dobi, so ugotovili, da precej sklepov ni izvršenih, veliko sklepov pa je takšnih, da so še vedno aktualni in bi bilo dobro o njih posebej razpravljati. Menili so, da je tudi med sklepi delavskega sveta Železarne verjetno precej neizvršenih sklepov, še več pa takšnih, ki so še vedno aktualni. Zato so sklenili, da je treba sklepe upravnega odbora in delavskega sveta Železarne, ki niso izvršeni ali pa so aktualni, razmnožiti za vse člane upravnega odbora in za člane kolegija. Ti pregledi bodo osnova za razpravo na posebni seji, ki jo bodo sklicali skladno s sklepom upravnega odbora z dne 6. novembra 1967. Na to sejo pa bodo povabili tudi člane strokovnega kolegija, to je direktorje sektorjev.

V zvezi s poročilom o izvršenem proizvodnem programu v novembru so naročili vodstvu sektorja za ekonomiko, da skladno z zaključki skupnega sestanka predsednikov delavskih svetov delovnih enot in obratovodij, izdela za posebno sejo upravnega odbora principe formiranja osebnih dohodkov glede na realizacijo proizvodnje. Sklenili so tudi, da bodo v cilju hitrejšega reševanja zunanjih vplivov na gospodarski položaj Železarne, povabili ne eno prihodnjih sej upravnega odbora vse naše poslance in organe zveznega ter republiškega izvršnega sveta. Na seji upravnega odbora, kateri bodo prisostvovali povabljeni, se bodo pogovorili o potrebnih ukrepih za sanacijo gospodarskega položaja Železarne, glede na zunanje vplive.

Poslovnik za delo in organizacijo maloprodaje pri gostinski enoti ŽELEZAR so potrdili brez pripomb.

Med tekočimi vprašanji pa so reševali in sklepali po naslednjih vprašanjih:

1. Na prejšnji seji upravnega odbora, ko so analizirali sklepe delavskih svetov delovnih enot, so naročili obratovodstvu strojnega vzdrževanja, da poda poročilo glede na ugotovitve in pripombe na vzdrževanje v delovni eno-

vanja, da poda poročilo glede na ugotovitve in pripombe na vzdrževanje v delovni eno-

Franc Leskošek - Luka

predsednik ZZB NOV Slovenije

Kolektiv železarne Jesenice se Ti ob Tvoji sedemdesetletnici zahvaljuje za Tvoje uspešno delo v borbi za našo svobodo in socializem in Ti želi še mnogo srečnih in zdravih let.

Kolektiv železarne Jesenice

ti šamotarna. Na tej seji pa so obravnavali zahtevano poročilo, obenem pa analizirali še nekatere pripombe, ki so se nanašale na vzdrževanje v drugih delovnih enotah. Ugotovili so, da je reorganizacija strojnega vzdrževanja in vzdrževanja nasploh, bila nujno potrebna in so določili uspehi doseženi, kar velja predvsem za večja popravila in remonte. Prav tako pa so ugotovili, da je pri posameznikih čutili slabo sodelovanje med proizvodnjo in vzdrževanjem ter obratno. Na podlagi podanega poročila in ugotovitev so sklenili:

— Vodstvo strojnega vzdrževanja mora v čimkrajšem času dokončno urediti vzdrževanje v obratu šamotarne in realizirati s programom postavljene naloge.

— Vodstvo vzdrževanja je dolžno še naprej izpopolnjevati notranjo organizacijo dela, kot tudi sistem samega vzdrževanja.

— Vodstvo podjetja mora vzpostaviti in zagotoviti boljše sodelovanje med vzdrževanjem in proizvodnjo, boljše koordinacijo med strojnimi delavnicami, gradbenim vzdrževanjem in strojnim vzdrževanjem ter obratno.

— Vodstvo podjetja mora urediti takšno nabavo in izdelavo, da ne bo več naročil, v katerih ne bo določen vir plačila.

— Sistem evidence vodenja stroškov vzdrževanja po delovnih enotah je treba spremeniti tako, da bo viden odraz realnih stroškov.

(nadaljevanje na 2. strani)

Zbor komunistov Železarne

Potrebna so enotna stališča in ukrepi

V ponedeljek, 11. 12. t.l. je sekretariat ZK Železarne sklical zbor komunistov Železarne, ki se ga je udeležilo čez 400 članov ZK, poleg vodstvenih kadrov Železarne, predstavnikov IO Sindikalne organizacije Železarne, skupščine občine Jesenice in družbeno političnih organizacij občine. Navzoč je bil tudi član CK ZKS Vinko Hafner. Edina in osnovna tema zbora je bila razprava o aktualnih problemih v Železarni in o vlogi Zveze komunistov. Uvodni referat na to temo je imel sekretar Konferenice ZKS Železarne Tomaž ERTL (referat v celoti objavljamo v prilogi). V razpravi je sodelovalo 14 govornikov in iz njihovih prispevkov povzemamo kratke misli.

Predsednik UO Železarne Franc MEDJA je govoril o nujnih korekturah vsebine dela na vseh področjih v Železarni. Tudi v preteklosti so bili sprejeti že številni zaključki, ki pa so ostali le na papirju, ker so bili nekateri

ril, da se tudi IO vključuje v reševanje problemov in nalog, ki so bile nakazane na konferenci ZK Železarne in na aktivih. V teku je tudi že nekaj skupnih akcij sekretariata ZK in IO Sindikata. Pri vsem tem nam mora biti jasno, da se gospodarska reforma, ki v bistvu pomeni ekonomsko selekcijo, ne bo zamajala zaradi nas in naših notranjih težav.

Za nami je prva faza rekonstrukcij podjetja. Žal pa smo ob tem pozabili na osnovno vprašanje skrbi za človeka. Pri tem mislim na množico vprašanj, ki so vsebovana v tem pojmu, od sprejemanja, odpuščanja, napredovanja, izobraževanja, aktivne rekreacije do družbenega standarda naših delavcev. Vsa ta množica vprašanj sodi v kadroviski sektor in njih reševanje zahteva dovolj strokovno usposobljenih kadrov in tesno povezavo s sindikalno organizacijo Železarne. Tov. Mlinarič je ugotovil, da v tem pogledu kadroviski sektor stagnira, njegovo delo je preveč operativno, prakticistično in premalo strokovno — analitično. Večkrat rušimo staro, ne da bi na tem razvijali kvaliteto, no boljše in strokovno ute-

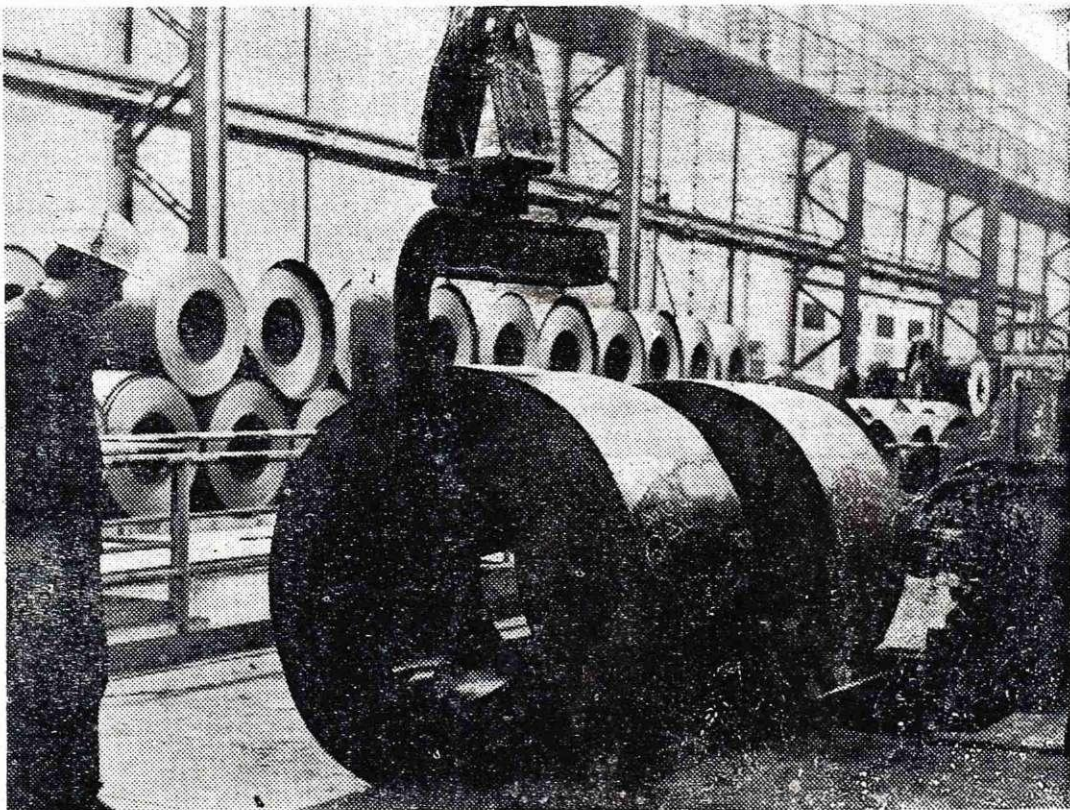
meljene korekture in izboljšave. Ravno na tem področju primanjkuje skupinskega dela.

Aktivno sodelovanje delavcev v oblikovanju proizvodne in poslovne politike ter pri drugih vprašanjih zavisi tudi od njihove usposobljenosti, od njihove splošne izobraženosti. V podjetju imamo 1.406 članov delovnega kolektiva, ki imajo do 4. razreda osnovne šole, od tega 61 nepismenih. Takim ljudem zaupamo v upravljanje drage stroje in naprave in pričakujemo aktivno sodelovanje. V pogledu izobraževanja članov kolektiva ni bilo dovolj narejenega.

Pri sedanjih analizah stanja v Železarni lahko ugotovimo predvsem neučinkovitost vodilnih ljudi od obratovodstev navzgor. Sedanje zelo kritično stanje nam mora biti zadnje resno opozorilo, da v procesu gospodarske reforme ni popuščanj in kompromisov. Res da so tu tudi zunanji vzroki, vendar se mi moramo zagristi v reševanje naših lastnih, notranjih vzrokov, predvsem pa se organizirati tako kot sedanji gospodarski pogoji to zahtevajo.

Inž. Lojze POHAR, direktor kadroviskega sektorja, je z nekaterimi konkretnimi številkami o izobraženem sestavu zaposlenih dopolnil predgovornika. Ugotovil je, da je kadrovska struktura v Železarni izredno slaba, tako imajo npr. žerjavovodje kot kvalificirani delavci v poprečju izpod pet razredov osnovne šole; od delovodij

(nadaljevanje na 6.—7. str.)

Konkurenčnost naših proizvodov lahko dosežemo le s kvaliteto in cenenostjo

Sklepi zbora komunistov Železarne

V zvezi s podanim referatom sekretarja konference Železarne in vsestranske razprave, zbor komunistov Železarne ugotavlja, da je doseženo splošno soglasje v tem, da je nujno usmeriti vse sile na izpolnjevanje organizacije, upravljanja, vodenja poslovanja in dela v Železarni, skratka uvesti organizacijo celotnega mehanizma v Železarni, kar bo nedvomno doprineslo k uspešnejšemu razvoju Železarne ter k uspešnejšemu vključevanju Železarne v pogoje, ki jih prinaša reforma in položaj, v katerem se Železarna nahaja.

Na predlog komisije za zaključke, katera je ugotovila, da je zbor z enoglasnim odobranjem stališč in ugotovitev v referatu sekretarja — istega sprejel, je zbor komunistov zaključil, da se referat po duhu in vsebini osvoji kot temeljni zaključek, ki naj služi za orientacijo v delu in prizadevanjih vseh komunistov in celotne delovne skupnosti Železarne za doseganje boljših uspehov in uspešne preobratne nastale situacije.

Zbor komunistov posebno poudarja, da je tak temeljni sklep popolnoma upravičen in posebno podprt tudi s tem, ko je glavni direktor v svoji razpravi izrazil popolno soglasje z referatom, njegovimi ugotovitvami in stališči, kar neposredno obvezuje celotno upravo in vodeče kadre v Železarni na intenzivno izvajanje v referatu in na zboru osvojenih stališč.

Zbor komunistov posebno poudarja sledeča stališča in sklepe, ki so bili iznešeni v referatu in v razpravi:

1. Komunisti — člani delavskega sveta in upravnega odbora Železarne so dolžni zahtevati, da se vključi na dnevni red seje delavskega sveta Železarne vprašanje organizacije podjetja. Če ta zahteva ne bo postavljena na seji delavskega

sveta Železarne do konca januarja 1968, bo konferenca ŽK Železarne razpravljala o odgovornosti komunistov, ki so člani centralnih organov delavskega upravljanja.

2. Temeljna shema organizacijske strukture in načina dela mora biti izdelana najkasneje v dveh mesecih. Na teh osnovah naj se v najkrajšem možnem roku izdelajo poslovniški služb in obratov, oziroma organizacijskih in ekonomskih enot.

3. Temeljne organizacijske spremembe je izvesti takoj, ostali organizacijski ukrepi pa morajo biti izvršeni do konca leta 1968.

4. Da bi se lahko naloge in odgovornosti posameznih grup in posameznikov v njih jasno opredelile, je potrebno izvršiti decentralizacijo odgovornosti na čim bolj neposredno stopnjo vodenja in izvrševanja.

5. Izkoristiti je potrebno vse prednosti sistema funkcionalne organizacije podjetja, kar zahteva, da prevzamejo polno odgovornost za delo služb in obratov, vodje služb in obratov, zato jim je potrebno zagotoviti, da po lastni presoji izbirajo svoje sodelavce v okviru splošno postavljene kadrovske politike in sistema napredovanja. Vodje obratov in služb ne morejo prenašati odgovornosti za izvrševanje nalog na nadrejena vodilna mesta in na direktorje sektorjev. Direktorji sektorjev morajo postati iniciatorji in izvajalci poslovne politike na svojih področjih, danih pooblastil in dejavnostih.

6. Sistem organizacije ne sme dovoljevati, da se vodje obratov in služb za neizvrševanje nalog opravičujejo z neizpolnjevanjem obveznosti predhodnega obrata ali drugih služb. Neizvrševanje nalog je smatrati kot hujšo kršitev delovne discipli-

pline in je potrebno kršitelje pozivati na odgovornost. Kaznovanje pa se ne more v nedogled ponavljati, ampak je izvršiti ustrezne kadrovske spremembe.

7. Vodilne delavce, ki ne bodo do roka, ki ga določi delavski svet Železarne, zadovoljivo — organizacijsko in kadrovsko uredili zaupano jim področje, je zamenjati z organizacijsko in strokovno sposobnejšimi delavci.

Ugotovitve in spoznanja iznešena na tem zboru s področja notranje problematike Železarne zahtevajo od centralnih organov upravljanja, da izoblikujejo tako kratkoročno in dolgoročno poslovno politiko, ki bo usmerila vse faktorje Železarne na uspešno razreševanje vseh notranjih težkoč in problemov.

8. Razpravo o poslovniku delavskega sveta Železarne je potrebno čimprej zaključiti, ga sprejeti in delo delavskega sveta Železarne pripravljati in voditi v skladu z določili tega poslovnika. Za realizacijo sklepa so posebej odgovorni komunisti — člani upravnega odbora.

9. Istočasno z organizacijo vodenja mora biti izdelana tudi organizacija upravljanja, pri čemer je upoštevati tudi potrebne organizacijske ukrepe, da čim prej, a najkasneje v skladu z določili statuta preidemo na ugotavljanje in delitev dohodka po ekonomskih enotah.

10. Komisija za organizacijo in razvoj samoupravljanja pri konferenci ŽK Železarne, je dolžna pripraviti najkasneje do meseca marca 1968 gradivo za sejo konference ŽK Železarne, na kateri bomo skupaj z izvršnim odborom sindikata razpravljali o stališčih in nadaljnjih nalogah na področju razvijanja samoupravnih odnosov v Železarni.

Jesenice, dne 11. 12. 1967

Komisija za sklepe
zbora komunistov Železarne

16. seja upravnega odbora

(nadaljevanje s 1. strani)

2. Skladno s sklepom prejšnje seje upravnega odbora je sektor za ekonomiko podal predlog za ureditev in usklajitev proračunskih vsot s skrajnim delovnim časom. Priloženi pregled izplačanih osebnih dohodkov v oktobru, po kategorijah delavcev, pa ni kazal bistvenih odstopanj med vzdrževalnimi in proizvodnimi delovnimi enotami in so zato sklenili, da se bo eventualna korekcija proračunskih vsot izvedla pri rangiranju.

3. Nekatere delovne enote nameravajo ob novem letu izplačati svoj rezervni sklad osebnih dohodkov v posebnih kuvertah. Menili so, da to ne bi bilo pravilno in tudi ne skladno z namenom rezervnih skladov osebnih dohodkov in so sklenili, da delovne enote lahko koristijo svoje rezervne sklade osebnih dohodkov normalno po veljavnih predpisih, ne morejo pa ga izplačati posebej. To bodo lahko napravile šele ob zaključnem računu.

4. Tudi na tej seji upravnega odbora so analizirali zapisnike sej delavskih svetov delovnih enot in so delovne enote opozorili, da se morajo pri časovnem premeščanju delavcev pridrževati sklepa 17. seje delavskega sveta Železarne z dne 11. avgusta 67, ki določa, da morajo delovne enote pri časovnem razporejanju delavcev premeščati tiste, na katerih delovnih mestih se zaradi pomanjkanja naročil zmanjšuje proizvodnja.

5. Imenovali so centralno inventurno komisijo in pooblastili predsednika te komisije, da za popis inventurnih razlik imenuje še ostale potrebne sodelavce in v tem smislu izda ustrezne odločbe.

6. Elektro in toplotni energiji so odobrili plačilo nadur za montažo parne turbine iz sredstev osebnih dohodkov pred razdelitvijo. To so odobrili zato, ker je to delo čisto investicijsko delo in delovna enota za takšna dela ne formira osebnih dohodkov.

7. Na tej seji so odobrili še nekaj potovanj v inozemstvo. Vsa službena potovanja so ali tehnična ali komercialna značaja. Razpravljali so še o nekaterih vprašanjih, ki pa ne spadajo v pristojnost upravnega odbora, zato so k tem vprašanjem zavzeli le stališča oziroma mnenja in jih posredovali prek področnih komisij delavskemu svetu Železarne v odobritev oziroma v potrditev. O teh vprašanjih bomo seznanili naše bralce po seji delavskega sveta Železarne.

8. Med prošnjami so ugodno rešili vlogo občinskega odbora Rdečega križa Jesenic in odobrili vsem sodelavcem, ki bodo sodelovali v krvodajalski akciji, ki bo na Jesenicah od 21. do 30. decembra letos, po štiri ure izredno plačanega dopusta. Za krvodajalsko akcijo na Jesenicah so predvideni naslednji dnevi: 21., 22., 26., 27., 28., 29., in 30. decembra.

Železarski globus

INDIJA — Ta azijska država je tudi v težavah s prodajo izdelkov svoje železarske industrije. Vzrok je v recesiji, ki ima vpliv na znižanje proizvodnje v različnih vejah industrije ter omejitve v proračunu državnih železnic. Zato bodo skušali reševati situacijo z izvozom. V tekočem finančnem letu od 1. aprila 1967 do 31. marca 1968 nameravajo podvojiti svoj izvoz na milijon ton v vrednosti okoli 560 milijonov rupij. Vrednost izvoza v obdobju 1966/67 je bila samo 205 milijonov rupij.

Obračun uspeha po delovnih enotah

(5. nadaljevanje)
Organizacijski principi
knjigovodstva

Pri organizaciji obračuna uspeha po delovnih enotah ima organizacija knjigovodstva zelo vidno vlogo. Lahko smatramo knjigovodstvo kot sistem kontrolnega spremljanja izpolnjevanja plana po vseh elementih lastne cene.

Pri organizaciji knjigovodstva moramo paziti, da zagotovimo naslednjim zahtevam: 1. pri planiranju lastne cene moramo nujno misliti na to, kako bo knjigovodstvo omogočalo nadzor nad izpolnjevanjem plana po posameznih delovnih enotah; 2. upoštevati je nujno treba tudi metodologijo pri izdelavi planskih cen.

Pri organizaciji obratnega

knjigovodstva zasledimo dve možnosti glede izbire organizacijskih oblik: a) centraliziran tip in b) decentraliziran tip. Pri tem se pojavljajo različna mnenja glede koristnosti in primernosti take ali drugačne organizacije obratnega knjigovodstva.

Pri tem ugotavljamo, da prevladuje zamisel o prednostih centraliziranega obratnega — ali tudi stroškovnega — knjigovodstva. Tisti, ki se ogrevajo za centraliziran sistem organizacije obratnega knjigovodstva pred decentraliziranim, navajajo naslednje argumente:

— pravijo, da posebna, po delovnih enotah decentralizirana knjigovodstva, zahtevajo posebne samostojne knjigovodje;

— število knjigovodij v podjetju ne sme biti odvisno od števila delovnih enot, ampak od števila poslovnih sprememb, ki jih je treba knjižiti; sam sistem obračuna nikakor ne vpliva na število teh sprememb; njihov obseg je enak v takem ali drugačnem sistemu. Razlika je le v tem, da se obračun po delovnih enotah izvaja na drugačne načine;

— vse zgoraj povedano nas navaja na že spredaj dano ugotovitev, ko smo govorili o bistvu in funkciji obračuna po delovnih enotah, da bistvo obračuna ni v decentraliziranem knjigovodstvu, ampak v decentralizaciji poslovne politike, ki je na ta način močno približana neposrednim proizvajalcem; njeno

VABILO darovalcem krvi

Občinski odbor RK Jesenice prosi vse zdrave in mlade občane, da se polnoštevilno odzovejo odvzemu krvi v dneh 21., 22., 26., 27., 28., 29. in 30. decembra v Delavskem domu pri Jelenu.

Zagotovimo uspešno zdravljenje bolnikov za katere je kri edina rešitev.

Se zahvaljuje občinski odbor
RDEČEGA KRIŽA

Obstoj livarne in njene perspektive

Že nekaj let nazaj slišimo neuradne govorice o tem, da bomo livarno ukinili. Jasno je, da takšne govorice ustvarjajo neugodno vzdušje med zaposlenimi v obratu, ki z nezaupanjem gledajo v bodočnost. Razni komentarji v zvezi s pomanjkanjem naročil kokil pa še bolj razvnamajo mnenja javnosti, ki o tem primeru ni informirana.

Zaenkrat vse kaže, da ukinitve naše livarne iz več razlogov ne bi bila umestna. Vsi trije oddelki, to je siva, jeklo in kovino livarna so razen skupine, ki izdeluje kokile, polno zaposleni. To velja še posebno za jeklo in kovino livarno, ki izdelujeta odlitke za potrebe vzdrževanja in za prodajo. Jeklolivarna, ki ima nekaj prostih kapacitet, bo proizvajala tudi težke odlitke za naše hidrocentrale in težko industrijo. Da bi lahko dobili realno sliko o tem, ali je res umestno razmišljanje o ukinitvi tega obrata, je potrebna samo groba analiza stanja ter ekonomičnosti. V sedanjem položaju ni mogoče pričakovati večjih finančnih vlaganj, vendar se največkrat manjše rekonstrukcije in izboljšave bolje obrestujejo kot velike investicije. Jugoslovanske livarne za proizvodnjo kokil imajo veliko novih obratov, v katere je skupnost vložila ogromno denarnih sredstev. Primerjava cen in kvalitete kokil pa nam pokaže naslednja slika (navajam primer za 10 t kokile B8, ki jih naša valjarna največ uporablja):

	cena N din/t	oktober 1967 popr. vzdrž. šar.	poraba kg/t	N din/t
železarna Ilijaš	1850	36,5	31	57,35
železarna Štore	1630	10,5	99	162,37
železarna Jesenice	1540	43,5	26	40,04

Opomba: V mesecu oktobru je bilo v jeklarni uporabljene naslednje število kokil B8: od železarne Jesenice 42, od železarne Ilijaš 8 in od železarne Štore 4. Navedena cena v novih dinarjih za tono za železarno Jesenice je planska cena, dejanska cena, to je povprečje 9 mesecev, pa je še nižja.

Vzrokov za nižjo ceno in boljšo vzdržnost je precej. Del stroškov za osnovna sredstva (amortizacija, zavarovanje) je zelo nizek v primerjavi z novimi livarnami (Ilijaš, Štore), ki so opremljene z dragimi napravami. Drugi faktor, ki vpliva na nižje proizvodne stroške, je uporaba domače kokilne zlovnine (60 % zlovnine — 40 % sivega železa), ki ima polovico nižjo ceno kot kupljeno sivo surovo železo. Tretji faktor je prevoz, saj pomeni za železarno Ilijaš dodatne stroške 87,7 N din/t, za železarno Štore pa 30,3 N din/t. Storitnost v kg/h na moža pa tudi govori v korist železarne Jesenice in znaša 160 kg/h na moža. (Vzeto iz »Analize rada livnice pri UJŽ.«) iz prikaza lahko vidimo, da je storitnost v navedenih dveh livarnah kljub moderni opremi znatno nižja kot pri nas.

Vsi navedeni faktorji imajo velik vpliv na ceno kokil in jasno tudi na proizvodno ceno jekla. Če bi morali vse kokile (11.000 ton letno), kupiti v železarni Ilijaš, bi nam podražilo proizvodnjo jekla za 3.410.000 N din letno pod pogojem, da bi bila njihova vzdržnost kokil ista

kot naša. Zanimivi so tudi vzroki nastale krize v proizvodnji kokil. Ko smo v letu 1965 prešli v jeklarno na vli-vanje devettonskih blokov, je livarna v rekordnem času osvojila postopek izdelave B8, kljub temu pa še ni mogla zadovoljiti vseh potreb jeklarne. Jasno je, da je jeklarna prevzemala vse kokile še tople. Vemo pa tudi, da taka kokila ne vzdrži veliko, ker je potrebno prirodno staranje vsaj tri mesece. Zaradi slabe vzdržnosti naših kokil in zaradi vedno večje porabe kokil je vodstvo jeklarne naročilo kokile B8 tudi v Štore in Ilijašu. Preden je stekla proizvodnja B8 v navedenih podjetjih, pa smo v naši livarni že povečali proizvodnjo tako, da smo v celoti lahko pokrili potrebe jeklarne s kokilami B8. V letu 1967 so se pričele zaloge kopičiti tako, da je imela jeklarna konec oktobra že okrog 240 kosov kokil B8 na zalogi, kar znaša 2.500 ton. Istočasno je bil zmanjšan obseg obratovanja jeklarne na tri peči in s tem ogromni davki na zalogo. Vodstvo jeklarne je takoj odpovedalo naročila kokil, mi pa smo morali premestiti 28 delavcev v druge obrate. Ravno v tem času je vzdržnost kokil zelo narasla, ker so bile le-te zadovoljivo starane. Dokazano je, da je prirodno staranje (vsaj 3 mesece) del tehnološkega procesa, ki zelo ugodno vpliva na vzdržnost. Nujno je treba urediti, da za kokile, ki so na staranju, jeklarna ne bo plačevala davka na zaloge.

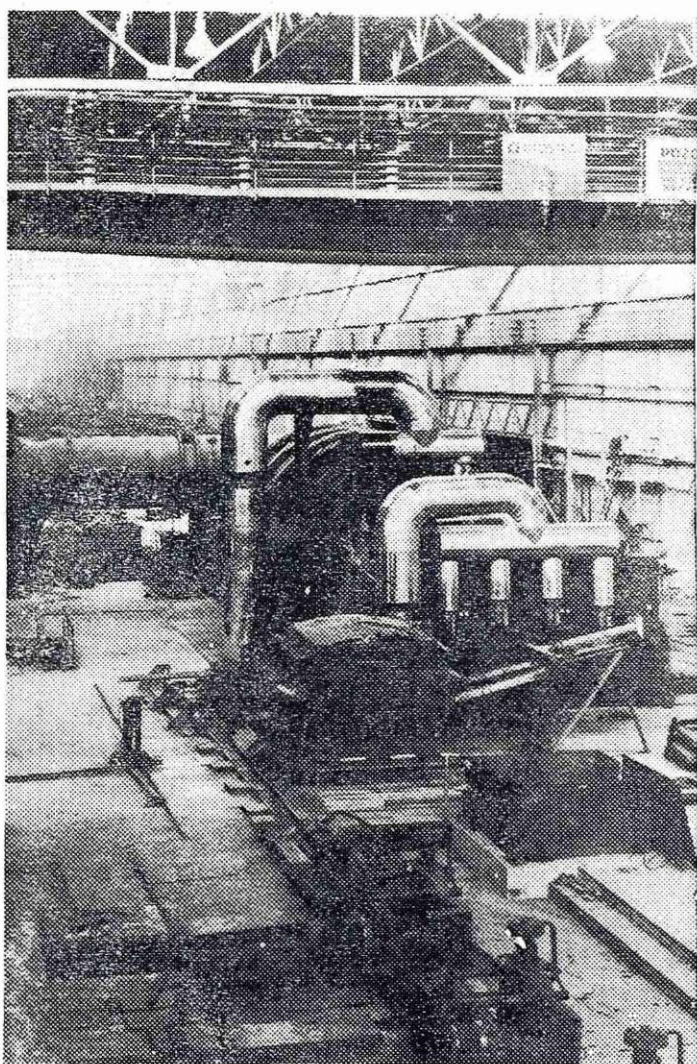
V livarni bomo z manjšimi rekonstrukcijami naprav in s spremembo tehnologije izboljšali kvaliteto kokil do take stopnje, da bomo lahko konkurenčni vsem ostalim proizvajalcem kokil v naši državi. V razvojnem delu je uvedba postopka s samo strjevalno maso, ki omogoča iz-

delavo kokil s točnimi merami. Potreba po točnih merah in težah blokov izhaja iz valjarn, ker izboljšuje izplen. V načrtu je tudi tehnologija izdelave večjih odlitkov za hidrocentrale, za katere je zelo veliko povpraševanje in je edino naša jeklolivarna v vsej državi sposobna, da jih izdela.

Nujno je, da omenim tudi načrt o delitvi dela in integraciji med železarnami. Obstaja načelno mišljenje, naj izdelavo kokil prevzame že-

lezarna Štore in Ilijaš, da ne bo nobenih stroškov z livarno. Mislim, da je taka delitev dela v nasprotju z načeli gospodarske reforme, ki pravi, naj obstaja tisti, ki proizvaja bolje in ceneje. Dokler bo kolektiv livarne s svojo ceno in kvaliteto konkurenčen vsem ostalim livarnam, bo njegov obstoj zajamčen. Gospodarska reforma pa podpira proces selekcije med kolektivi, če poteka na podlagi rezultatov, katere vrednoti trg.

Tone Strajnar

CUSTODIS peč v novi valjarni žice

uspešnost izvajanja pa naj s sistematično kontrolo zasleduje obračun po posameznih delovnih enotah.

Toda pri vseh argumentih, ki jih navajajo zastopniki centraliziranega sistema organizacije obratnega knjigovodstva, nimamo zagotovila, da bi se tako razumevanje moglo vselej obnesti pri organizaciji obratnega knjigovodstva v katerem koli konkretnem podjetju. Gornja mišljenja očitno ne upoštevajo velikosti posameznega konkretnega podjetja ali še boljše poprečne velikosti njegovih delovnih enot. Če pri vsem tem upoštevamo še faktor poprečne velikosti organizacijskih delov konkretnega podjetja — njegovih delovnih enot — pridemo do naslednjih sklepov: nujnost uvajanja decentralizirane organizacije obratnega knjigovodstva raste z naraščanjem

poprečne velikosti delovnih enot konkretnega podjetja. Ta dva pojma sta torej v tesnem medsebojnem odnosu in sicer sta si premo sorazmerna.

Sistem organizacije obratnega knjigovodstva v železarni Jesenice

Organizacija obratnega knjigovodstva v železarni Jesenice je decentralizirana. Če to dejansko stanje v podjetju glede organizacije obratnega knjigovodstva primerjamo s prejšnjimi teoretičnimi razglabljanji o upravičenosti in neupravičenosti decentralizirane organizacije obratnega knjigovodstva, moramo ugotoviti naslednje: glede na velikost posameznih delovnih enot v železarni Jesenice, ki znaša okrog 230 zaposlenih in ob ugotovitvi, da je povsem upravičeno v velikih enotah uvedti samostojno

obratno knjigovodstvo, smemo reči, da je taka organizacija obratnega knjigovodstva — decentralizirana — v železarni upravičena. Samo ob upoštevanju dejstva, da v naših gospodarskih razmerah podjetja, ki imajo okrog 200 zaposlenih, že šte-jemo med srednje velika, vidimo, da je taka organizacija obratnega knjigovodstva v železarni povsem utemeljena. Težko si je namreč predstavljati, kako bi bilo za tako velike delovne enote mogoče uspešno izvajati obračun uspeha z nekega centralnega mesta.

Organizacija obratnega knjigovodstva v železarni Jesenice je tesno naslonjena na tehnično — organizacijsko strukturo podjetja. To zato, ker se pojem delovne enote pokriva s pojmom obrata: dana je torej istovetnost med ekonomsko — interesnim poj-

mom (ekonomska ali delovna enota) in organizacijsko — tehničnim pojmom (obrat).

Do take organizacije, kakršna obstoji v železarni danes, je prišlo postopoma. V naslednjem obravnavamo samo glavna razvojna obdobja organizacije obratnega knjigovodstva.

Če razmišljanja o organizaciji obratnega knjigovodstva v železarni naslonimo na prikazano izvajanje, vidimo, da obstaja centralno obratno knjigovodstvo, grupna knjigovodstva talilnic, valjarn, predelovalnih obratov in strojno-energetskih obratov. Knjigovodstvo TRUP (začetnice srbskega naziva »troškovi uprave i prodaje«) pa obračunava stroške predračunskih enot.

Kot najožji pojem pri tej organizaciji pa so posamezna obratna knjigovodstva v delovnih enotah. Če vzamemo

morda za primer grupno knjigovodstvo predelovalnih obratov, vidimo, da obsega naslednja obratna knjigovodstva: hladne valjarne — žičarne, cevarne, žebeljarne in elektrodnega oddelka.

(Nadaljevanje prihodnjik)

Misli

Vedno ljubimo tiste, ki nas občudujejo; za tiste pa, ki jih sami občudujemo, nimamo vselej ljubezni.

Težko je ljubiti tiste, ki jih ne cenimo, toda nič težje ni ljubiti tistih, ki jih cenimo visoko nad seboj.

Hvaležnost je pri večini ljudi le skrita želja, da bi si nabrali več dobrot.

La Rochefoucauld

Kratke vesti iz Železarne

Seja sindikalnega odbora v žebljarni

Predsednik sindikalnega odbora žebljarne Mirko Knific je preteklo sredo povabil člane sindikalnega odbora na redno sejo. Na dnevnem redu je bila problematika obrata z namenom, da bi člane seznanili s predvidenim načrtom za december ter za prihodnje obdobje.

V žebljarni bi lahko obratovali na tri izmene?

Trenutne tržne razmere so take, da bi v žebljarni lahko uvedli delo na tri izmene. Vendar bo treba prej urediti še nekatera vprašanja in pripraviti ustrezen kader.

V žebljarni bodo izpolnili letošnji proizvodni načrt

Letošnji proizvodni načrt v žebljarni je bil naslednji: pri žičnikih 6.720 ton ter bodeči žici 2.700 ton, skupaj torej 9.420 ton. Predvidevajo, da bi do konca leta oziroma tega meseca lahko izdelali okrog 890 ton žičnikov več kot je predvideval načrt, medtem ko bodo izdelali 450 ton bodeče žice manj kot je bilo predvideno po planu. V globalu pa bo potemtakem proizvodni načrt žebljarne za nekaj odstotkov celo presežen.

Izpad pri bodeči žici je treba pripisati tržnim spremembam, nastal pa je tudi zaradi premika delavcev na žebljarske stroje, ker so tako narekovala potrebe.

BBC električna peč spet obratuje

Dne 22. novembra smo zaradi predora jekla skozi steno predali BBC električno peč v predčasen generalni remont, ki je sicer planiran vsako leto v decembru. Peč je ponovno pričela obratovati 8. 12. 1967. S tem v zvezi moramo pohvaliti naše vzdrževalce. Pri tem remontu so se izredno potrudili in ga glede na velik obseg vseh del opravili v rekordnem času.

Električne peči v novembru

V mesecu novembru ima elektrojeklarna tele pokazatelje: ASEA peč je imela produktivnost 8,25 t/h pri čistem trajanju šarže 5 ur in 45 minut, BBC peč pa proizvodnost 1,38 t/h pri povprečnem trajanju šarže 5 ur in 30 minut. Poraba električne energije znaša 660 kWh/t za ASEA peč oziroma 814 kWh/t na BBC peči. ASEA peč je proizvedla v mesecu novembru 82 šarž, kar znese 3,28 šarže na dan s povprečno težo 54 ton. BBC je zaradi glavnega remonta proizvedla samo 68 šarž s povprečno težo 8,5 ton. Na veliki peči je bilo izdelano 379 ton visokolegirane jekla ali 8,46 % proizvodnje te peči. Mala peč je od svoje proizvodnje odlila 28 % visokolegirane jekla ali 161,5 ton.

Proizvodni rezultati v valjarni žice

Valjarna žice je od skupne proizvodnje 3.901 tone žice in kvadratnih gredic, uporabila kot vložek 2/3 blumov in 1/3 gredic. Pri žici, valjani iz blumov so dosegli izplen 93,6 %, iz cagljev pa 91,2 %, bilo pa je 22,8 ton sekunda robe. Nova valjarna žica na Beli je naredila 16,4 tone materiala, ki ga je uporabila žičarna.

Zmanjšana proizvodnja v livarni

Siva livarna je zmanjšala proizvodnjo kokilne litine, ker je zaradi manjših potreb po jeklu tudi martinarna znižala obseg proizvodnje. Ker se v decembru stanje ni popravilo, livarna ne bo delala s polno zmogljivostjo. V kovinolitarni so od proizvodnje 14,2 ton odlili kar 12,2 ton kvalitete Gbz 14. Tudi jeklolivarna ni dosegla plana skupne proizvodnje, ker je strugarina ustavila proizvodnjo vseh valjev, razumljivo zaradi manjših potreb v valjarnah.

Žebljarna za izvoz

Žebljarna je od skupne proizvodnje 751,5 t žičnikov izvozila 507,3 ton v kartonih na paletah, 13,6 ton v kartonih brez palet in 4,5 ton v sodovih. Od celotne proizvodnje bodeče žice, je bilo samo 7 ton za domači trg, vsa ostala količina je šla v izvoz. Storitnost v žebljarni je bila 151,8 kg/h in proizvajalca, kar je več, kot znaša povprečje leta 1966.

Proizvodnja na plavžu

Plavž je proizvedel 10.803 tone grodlja ali povprečno 360 t/dan. VP 1 je imela proizvodnost 7,53 t/h, VP 2 pa 7,55 t/h. KIPO znaša za 1. peč 0,79, za 2. peč pa 0,72. Vsipnega kosa so porabili 824 oz. 800 kg/t grodlja za VP 1 oz. VP 2, ob istočasni porabi 37,7 oz. 37,4 kg mazuta na tono grodlja. Izplen iz rude je bil povprečno 52,56 oz. 46,6 %, iz celotnega vsipa pa 45,8 oz. 40,5 % za eno in drugo peč. Vsip je bil sestavljen iz 63 % aglomerata, kl. limonita Lj. 30,8 %, 5,6 % nekl. limonita in 0,6 % ostružkov.

Za december imajo še naročila

Na obratovodstvu valjarne 1300 na Javorniku smo se pozanimali za potek dela v decembru in za stanje naročil. Povedali so nam, da za december imajo še naročila, medtem, ko je položaj glede naročil za januar 68 še nejasen.

Iz elektrodnega oddelka

V elektrodnem oddelku delo normalno poteka in bodo lahko odposlali potrebne količine elektrod kupcem. Kar zadeva naročil, predvsem pa za prihodnji mesec, jih še vedno pričakujejo.

Težja poškodba na Javorniku

V torek, 12. decembra, se je naš sodelavec Anton Kelbl zaposlen na lahkah progah v valjarnah profilov na Javorniku težje poškodoval. Med obratovanjem je kontroliral kalibre na valjih, če so morda okrušene. Pri tem delu oz. med kontroliranjem kaliber mu je potegnilo desno roko nad valje in poškodovalo, 2., 3., 4. in 5. prst na roki. Preiskava o vzrokih poškodbe je še v teku, poškodovanega Kelbla pa so prepeljali v bolnišnico, kjer je še na zdravljenju.

»Lumpar« bo ustavljal tudi v Žirovnici in na Javorniku

Iz pisarne izvršnega odbora sindikalne organizacije so nam sporočili, da bo v dneh, ko bo v hali Tivoli v Ljubljani mednarodna revija na ledu, prireditev obiskalo tudi veliko število naših sodelavcev, ki stanujejo izven Jesenic. Zaradi tega je bilo dogovorjeno, da bo potniški vlak, ki odpelje iz Ljubljane ob 22,53 in pripelje na Jesenice ob 00,5, ustavljal tudi na železniških postajah na Javorniku in v Žirovnici. Vlak bo ustavljal vključno do 26. decembra.

Remont pražilne peči bo kmalu zaključen

Remont pražilne peči se bliža h koncu in bo zaključen okrog 20. decembra. Z remontom so začeli 20. novembra in je bil zelo obsežen, ker je bil spodnji del konstrukcije peči dotrajan.

Zaradi slabšega limonita, slabši uspehi v proizvodnji plavžev

Kvaliteta rude, ki prihaja iz Ljubije, je slabša po vsebnosti železa in SiO₂ in glede vsebnosti železa močno variira. Tako je tudi granulacija izredno slaba in je do 60 % rude izpod 20 mm. Podatki se nanašajo na rudo limonit. Na slabše proizvodne rezultate v delovni enoti plavž vpliva tudi remont pražilne peči, ter že precej izrabljeni kauperji, ki jih bodo morali popraviti.

Razširjena seja upravnega odbora

Jutri, v soboto 16. t. m. bo ob 9. uri dopoldan razširjena seja UO Železarne, na katero so vabljeni tudi vsi republiški in zvezni poslanci iz našega območja.

Na seji bodo govorili o sedanjem položaju Železarne in o hitrejšem reševanju ukrepov in mer, ki jih morajo sprejeti republiški in zvezni organi.

Boriti se moramo za vsak dinar

V novembru je prispelo v Železarno brez uvozov v Hrenovico in na Javornik 2946 železniških vagonov. Stojnine smo za vse skupaj plačali 8.669.500 S din. Ali je to potrebno? Koliko časa so se vagoni, zadrževali v Železarni (omenil bom samo tiste vagonke, k so bili v Železarni prek 50 ur), naj pokaže spodnji prikaz:

od 50 — 60 ur	9 vagonov
od 61 — 70 ur	3 vagoni
od 71 — 80 ur	6 vagonov
od 91 — 100 ur	4 vagoni
119 ur	1 vagon
157 ur	1 vagon

Če gledamo gornji prikaz zadrževanja vagonov, lahko sklepamo, da se nam res ne mudi razkladati dobavnih surovin, da imamo dosti denarja, da lahko plačujemo milijone za stojnine.

Kje so vzroki in kdo je kriv tega?

Sprašujem se po krivcih. Ali je mogoče kriva nabavna služba, da prekomerno naroča material, ki ga v roku ni mogoče razložiti? Ali je mogoče kriv transportni oddelk, da pravočasno ne razloži, ali pa pomanjkanje delavcev na transportnem oddelku, da bi bili kos tem nalogam?

Če pogledamo samo zadnja dva primera stojnin (119 in 157 ur), ali ni malo dolgo in nerazumljivo, da se vagon gline zadržuje v Železarni skoraj teden dni. Še manj je razumljivo danes, ko vemo, da moramo gledati na vsak dinar! Moramo se zavdati, da prihaja zima in mraz, da bo delo še težje, saj prihaja material tudi tak, ki zmrzne, npr. surova glina, ki se razklada na prostem, ni pa takega prostora, da bi jo ogrevali.

So pa tudi primeri, ko pride material v Železarno, da se sprašuje od obrata do obrata tudi po tri dni, čigava je in kateremu obratu je namenjena ta pošiljka.

Iz Železarne gre tudi veliko polomljenih vagonov zaradi malomarnega ravnanja z njimi. Od vseh teh voz se plačuje narejena škoda, ki ni majhna, poleg tega pa zaračuna železnica še 10 ur stojnine za popravilo vagona. Stojnina za eno uro je 1000 starih dinarjev za naše vagonke, za vagonke drugih držav pa je še višja.

Če bi naši odgovorni ob koncu leta objavili vse podatke, vzroke in krivce v Železarni, bi mogoče bolj znali čuvati imovino, s katero delamo in tudi mnogo denarja bi ostalo doma.

K. M.

Izključitev iz delovne skupnosti

V Železarnju z dne 13. 10. 1967 je bila obravnavana izključitev iz delovne skupnosti tako v rubriki Naša ustna anketa, kakor tudi v rubriki Pogovor o samoupravljanju. Ta problem je bil obravnavan iz stališča, da posamezni predlogi za izključitev iz delovne skupnosti niso bili potrjeni na posameznih sejah DS oz. ni bila s tajnim glasovanjem izglasovana izključitev.

V zvezi z navedeno problematiko bi rad povedal naslednje:

S pravilnikom o odgovornosti delavcev na delu v Železarni Jesenice je dana delavskim svetom delovnih enot in delavskemu svetu železarnice Jesenice možnost odločitve po prostem preudarku in to po 38. in 73. členu omenjenega pravilnika. Omenjena člena določata, da delavski svet namesto ukrepa izključitve lahko izreče tudi drug ukrep ali oprostilni sklep. Pri tem se ne določa

nobenih pogojev za tako odločitev.

Na podlagi take formulacije navedenih členov, ki sta sicer v nasprotju z 21. členom omenjenega pravilnika, vsak delavski svet v železarni Jesenice sklene zakonito, kar sklene v zvezi s predlogom o izključitvi delavca iz delovne skupnosti. Zaradi navedenega mislim, da bo treba 38. in 73. člen pravilnika o odgovornosti delavcev na delu v železarni Jesenice uskladiti z 21. členom tega pravilnika, če hočemo dose-

či to, kar smo v zgoraj omenjenih člankih zamerili posameznim članom delavskih svetov DE, da niso imeli v mislih interesov Železarnice, pa so videli samo socialni problem posameznega delavca.

Spredaj omenjeni 21. člen pravilnika o odgovornosti delavcev na delu v železarni Jesenice pa med drugim pravi, da se ob upoštevanju posebno tehničnih olajševalnih okoliščin lahko namesto izključitve izreče ukrep — zadnji javni opomin.

V zvezi z navedenim problemom pa se postavlja tudi vprašanje, kako se oceni delo komisije za ugotavljanje kršitev delovnih dolžnosti, kadar delavski svet ne potrdi njenega predloga, niti ne odloči v skladu z 21. členom pravilnika o odgovornosti delavcev na delu v železarni Jesenice.

Mnenja sem namreč, da kadar koli delavski svet DE ali delavski svet Železarnice uporabi pravico prostega preudarka iz 38. ali 73. člena omenjenega pravilnika, je po mojem to nezaupnica komisiji za ugotavljanje kršitev delovnih dolžnosti. V takem primeru bi morala slediti tudi formalna razrešitev komisije ter imenovanje nove komisije.

V takem primeru pa je tudi že vprašanje, kako je z

odgovornostjo pooblaščenih oseb za uvedbo postopka, če je komisija za ugotavljanje kršitev delovnih dolžnosti sklepala v duhu njegovega predloga. Pri objektivnem delu komisij za ugotavljanje delovnih dolžnosti pravica prostega preudarka praviloma ne bi smela biti uporabljena. Če pa se ista tudi v takih primerih uporabi, je pa potem to zakonita neobjektivnost.

S. P.

VABILO

DRUŠTVO INŽENIRJEV IN TEHNIKOV vabi na redni decembrski debatni večer, ki bo v četrtek, 21. decembra ob 18. uri v restavraciji KAZINE:

INTEGRACIJA SLOVENSKE ŽELEZARNE

Člani društva in ostali člani delovnega kolektiva Železarnice vljudno vabljeni.

Odbor

Zahvala kolektivu

Jugoslovanski organizacijski komite za pripravo V. svetovnega kongresa za preprečevanje nesreč pri delu in poklicnih obolenj je poslal našemu kolektivu naslednje zahvalno pismo:

Dragi tovariši!

Jugoslovanski organizacijski komite je na svoji seji, ki je bila 23. oktobra letos v Beogradu, analiziral priprave na izvedbo V. svetovnega kongresa za preprečevanje nesreč pri delu in poklicnih obolenj, ki je bil v Zagrebu od 2. do 9. julija 1967 v dvoranah zagrebskega velesejma.

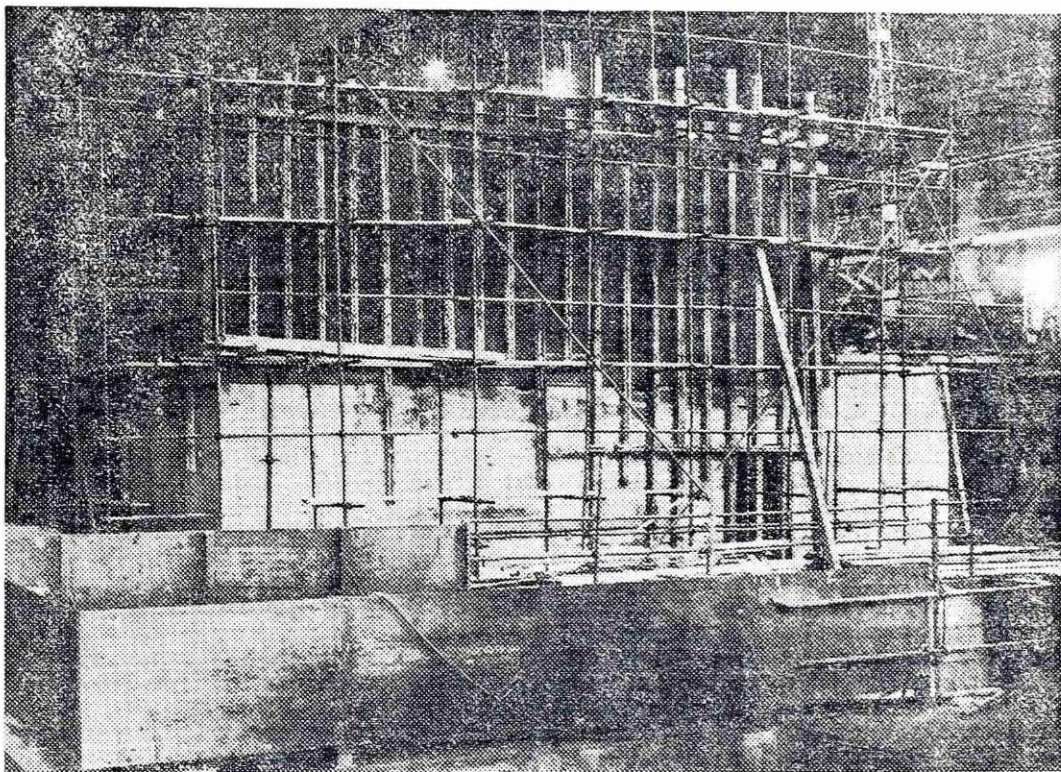
Po številnih priznanjih, ki smo jih sprejeli od članov mednarodnega pripravljalnega komiteja, od velikega števila sodelujočih na kongresu iz 48 dežel z vseh kontinentov ter od vseh domačih pristojnih organov in sodelujočih na kongresu, lahko ocenimo, da je bil kongres organiziran na splošno zadovoljstvo zelo dobro in da je mnogo prispeval k nadaljnji afirmaciji službe zaštite pri delu v naši deželi.

Jugoslovanski organizacijski komite je pozitivno ocenil prispevek vašega kolektiva k organizaciji kongresa in k njegovemu popolnemu uspehu.

Prosimo vas, tovariši, da članom vašega kolektiva izrazite zahvalo našega komiteja za izkazano pomoč. Tovariško vas pozdravljamo!

Generalni sekretar
dr. D. Djordjević, l. r.

Predsednik
Zdenko Has l. r.

Transformatorska postaja za novo električno peč v izgradnji

Pogovor o samoupravljanju

Opozorilo upravnega odbora delovnim enotam in njihovim samoupravnim organom

Na 16. seji upravnega odbora, ki je bila 6. decembra 1967, so analizirali zapisnike sej delavskih svetov delovnih enot in ugotovili, da se delovne enote ne pridržujejo sklepa 17. seje delavskega sveta Železarnice z dne 11. avgusta 1967, kadar zaradi pomanjkanja naročil ustavljajo posamezne agregate ali zmanjšujejo proizvodnjo in vsled tega začasno premeščajo delavce v druge obrate, kjer imajo zadosti naročil in proizvodnja normalno teče ali pa v teh obratih proizvodnja teče pospešeno. Sklep delavskega sveta Železarnice namreč določa, da se morajo premeščati prav tisti delav-

ci, ki zasedajo delovna mesta, na katerih se proizvodnja zmanjšuje ali ustavlja, ne pa »manj pridni« ali »problematični« delavci. Delavski svet Železarnice je sprejel takšen sklep predvsem zato, ker tudi najbolj pridni, prizadevni in strokovno sposobni delavci potrebujejo določeno dobo, da se prilagodijo novemu delovnemu okolju, novemu delovnemu mestu in novim pogojem dela. Brez dvoma zaradi tega trpi proizvodnja. Manj pridni, manj prizadevni ali slabše strokovno sposobni delavci bodo za prilagajanje potrebovali daljšo dobo in proizvodnja bo vsled tega dalj časa trpe-la. Takšen sklep delavskega sveta Železarnice je bil tudi potreben, saj je bilo treba v položaju, v kakršnem se je znašla naša Železarna, videti tudi kaj več kot pa samo interese svoje delovne enote. Zanima me, kako bodo postopale te delovne enote, ki bodo pri sebi obdržale le »pridne« delavce, takrat, ko enota ne bo imela prav nič več naročil in bomo morali na neplačan dopust. Ali bodo takrat »bolj pridni« delavci sedeli doma, »manj pridni« pa bodo delali. Ali ne bo to škoda, če že ne za delovno enoto, za Železarno pa vsakakor bo. Opozorilo upravnega odbora, ki je sledilo pritožbam delovnih enot, katere so sprejele začasno premeščene delavce, je utemeljeno in se bodo morale delovne enote v prihodnje bolj teme-

ljito zamisliti, predno se bodo odločile za premeščanje.

Prav tako je pomembno opozorilo upravnega odbora delovnim enotam glede izplačevanja rezervnega sklada osebnih dohodkov. Nekatere delovne enote, ki so tekom letošnjega leta imele možnosti formirati rezervni sklad osebnih dohodkov, želijo namreč ob novem letu te rezervne sklade izplačati v posebnih kuvertah. S takšnim postopkom enot se upravni odbor ni strinjal, ker je smatral, da bi takšni postopki posameznih delovnih enot v sedanjem težkem gospodarskem položaju Železarnice povzročili nemir in nezadovoljstvo pri tistih delovnih enotah, ki niso imele možnosti formiranja rezervnega sklada in so skoraj skozi celo leto morale najemati posojilo, da so lahko izplačale že itak slabe osebne dohodke. Verjetno bodo tudi sedaj morale nekatere delovne enote najeti posojilo, da bi lahko izplačale osebne dohodke. Zamislite se kako bo izgledalo, če bomo morali v eni in isti Železarni, kjer imamo povezan proizvodni proces in smo le nekako odvisni drug od drugega, nekateri najemati posojilo, drugi pa bodo izplačevali takojimeno »trinajste plače«! Tudi po tem opozorilu upravnega odbora bomo morali v DE pogledati malo dalj kot pa samo do plotu svoje delovne enote.

M Polak

Potrebna so enotna stališča in ukrepi

(Nadaljevanje s 1. strani)
ima 9 % tehniško srednjo šolo, 24 % delovodsko šolo, vsi ostali pa od 4 do 8 razredov osnovne šole. Pri uslužben- cih bi npr. moralo biti 17,7 odst. z nižjo, 38,4 % s srednjo in 43,9 % z višjo in visoko izobrazbo. V resnici pa je prvih 35,5 %, drugih 30,3 % in tretjih 14,4 %.

To vprašanje bomo morali v bodoče reševati z bolj preciznimi kriteriji. Tako bi kazalo administrativni kader nagrajevati po znanju in ne po delovnem mestu, ravno tako pa izvršiti preizkus kadrov kot je to naredila železarna v Zenici. Tudi pri kadrovanju in v sistemu napredovanja bi morali uporabljati preizkuse znanja, kajti ni vse formalna izobrazba, kot tudi ni vse formalna praksa. V prehodnem obdobju bi morali uvesti tudi sistem, da se kadrom, ki nimajo ustrezne izobrazbe, odbija od njihovih osebnih dohodkov.

V nadaljevanju je inž. Pohar govoril tudi o sistemu kadrovske politike, ki bo prišel še v javno razpravo in o praktičnem usposabljanju kadrov za delovodje in asistente.

Zdravko POGAČNIK je govoril o strokovnih kadrih na kadrovskem sektorju, o njihovi zaposlenosti in perspektivni nejasnosti. Istočasno, ko govorimo o večji strokovnosti in skupinskem strokovnem delu te službe, strokovnjaki večkrat ne vedo kaj delati, če pa delajo, se nikdar ne ve, ali bo njihovo delo sprejeto ali ne, nekateri pa nas celo zapuščajo. Vemo, da se na tem sektorju nekaj dogaja, vendar je vse to prikrito strokovnim kadrom z vedno istim refrenom »počakajte po novem letu«.

Za to, kar se dogaja v Železarni, je zaključil tov. Pogacnik, nismo odgovorni samo pred delovnim kolektivom, ampak pred 25.000 občani, ki so vezani na Železarno, zato je skrajni čas, da kar sprejmemo, ne sprejemo formalno, ampak da ob tem tudi rečemo, mora se to narediti!

V vzrokih neučinkovitosti organizacije proizvodnje v podjetju je govoril inž. Franc MLAKAR. Ob tem je poudaril vprašanje proizvodnega programa, toka proizvodnje in asortimenta izdelkov. Bodoča organizacija mora biti taka, da bomo res lahko prešli na delitev osebnega dohodka oziroma na ugotavljanje proizvodnih rezultatov na nivoju delovne enote. Pred tem pa si moramo biti na jasnem, kaj je in kakšna naj bi bila taka delovna enota. Sedanji sistem nagrajevanja po proizvodnji moramo izpopolnjevati, vendar pa si moramo biti na jasnem, da dokler ne bo urejena organizacija proizvodnje, tako dolgo ne more biti urejeno nagrajevanje, je zaključil inž. Mlakar.

Zdravko ČRV je govoril o delu komisije, ki pripravlja teze bodočega razvoja samoupravnega sistema v Železarni. Ob analizi zapisnikov sej osemindvajsetih DS DE so ugotovili, da večina le-teh ni sklepščna, ker se stereotipno na vseh sejah ponavlja isti proces, kar dolgočasi prisotne in jih odbija od nadaljnjega dela. Ob tem pa nismo dovolj razvijali učinkovitejših oblik dela samoupravnih organov. Vendar pa vse to ne moremo na mah spremeniti. V nadaljnjem procesu razvoja delovnih enot ni važno njih število, pač pa to, kakšna naj bo DE. V sistemu delitve dohodka na nivoju DE bo le-ta lahko neodvisno od drugih obratov kupovala polizdelek po najbolj ugodnih tržnih pogojih in tudi samostojno nastopala na tržišču. Ob tem pa ne bomo smeli mimo dejstva, da se vse delovne enote v pogledu rekonstrukcij in modernizacije niso razvijale enakomerno.

Svoje izvajanje je tov. Črv zaključil z vprašanjem medsebojnih odnosov v DE, ki so sedaj taki, kakršni ne bi smeli biti. Le-te bomo bistveno izboljšali s precizno definicijo pravic in dolžnosti!

Rok GLOBOČNIK je govoril o problemu nagrajevanja po delu in o sedanjem zelo zbirokratiziranem sistemu delitve dohodka. Ta problem je ena najbolj važnih družbeno političnih nalog v kolektivu, kajti v nobenem pogledu ne smemo odstopati od načela delitve po delu. Sedanji sistem je odvedal in ni več spodbuden, ker se ljudje večkrat sprašujejo, po kakšnem kriteriju so dobili osebne dohodke. V DE se bo moral sistem delitve dohodka prilagajati vedno bolj dinamični proizvodni politiki, kar od sedanjega sistema ne moremo pričakovati. Potrebni so nam konkretni premiki in intenzivno reševanje nalog, nakazanih v referatu sekretarja, je zaključil tov. Globočnik.

Ludvik KEJŽAR se je v svoji razpravi dotaknil odnosov med samoupravnimi organi in strokovnimi službami. Do sedaj nismo uspeli rešiti vprašanja, kako naj se pripravlja gradivo za seje samoupravnih organov, da bo delo čim bolj racionalizirano. Ne smemo dovoljevati, da strokovne službe dajejo v odločanje samoupravnim organom, kako naj se posamezne naloge rešujejo. Strokovne službe morajo že v gradivu samoupravnim organom navesti več variant možnih rešitev. Se vedno polemiziramo o odgovornosti, kdaj je kolektivna in kdaj individualna. Tudi če je DS potrdil neko nalogo, ki jo predlaga strokovna služba, je nosilec naloge predlagatelj, ki je tudi odgovoren za njeno realizacijo. Tov. Kejžar je omenjal tudi delo strokovnega kolegija podjetja, ki je po njegovem

mnenju preveč drobnjasko. Pogostno se rešujejo naloge in problemi, ki bi jih morale reševati ustrezne službe že na nižjem nivoju.

O nekaterih tehničnih problemih novih valjarn na Beli je govoril Lado PODLIPNIK. Omenjal je tudi, da se mnjenja asistentov premalo upoštevajo in da bi tudi v nedeljah morali dežurati na centralni pripravi dela.

Tone JASNIČ je v svojem prispevku poudaril, da je referat sekretarja dovolj jasno nakazal, kako naprej, vendar je izrazil bojazen, ki je pogojena s preteklo prakso, da bomo ob letu na istem kot smo sedaj. Glede na sedanji kritičen položaj kolektiva meni, da je boljše žrtvovati nekaj neustreznih kadrov, kot pa dovoliti, da ogrozimo eksistenco 25.000 in več ljudi.

V nadaljevanju je govoril še o tem, da v nobenem pogledu ne smemo odstopati od določila našega statuta, ki govori o prehodu delitve dohodka na nivoju delovne enote. Pred leti smo analitično oceno dobro izdelali, z raznimi korekturami in dopolnitvami, s čemer smo iskali luknje, kako bodo posamezniki in posamezni obrati čim bolj odrezali, pa smo dokument povsem izmaličili. V tem pogledu so samoupravni organi preveč popuščali pred pritiskom DE. Trenutno se ljudje v kolektivu počutijo zelo nesigurno, niso jim jasne naše perspektive, zato bi o tem moral nujno nekdo od vodilnih spregovoriti v našem časopisu. Nerazumljivo mi je tudi to, da na eni strani Železarja berem, kako malo imamo naročil, na drugi strani pa zasledim sestavek, koliko imamo še zaostankov našim naročnikom. Tudi v zvezi z našimi investicijskimi vlaganji se pojavljajo določena vprašanja. Ljudem je nerazumljivo, da smo doslej investirali čez 50 milijard S din predvsem v predelovalne obrate, medtem ko imamo v osnovnih, bazičnih obratih še zelo zastarele naprave. Tudi zato mora biti nekdo odgovoren.

Nerazumljivo mi je, da z istim številom zaposlenih danes proizvajamo manj, vendar pa z večjimi dobavnimi zaostanki in z večjim številom reklamacij. Mi vsi komunisti moramo odnos v Železarni spremeniti, kajti brez povečanja proizvodnosti je nesmiselno govoriti o rešitvi krize, je zaključil tov. Jasnič.

Vinko HAFNER, član CK ZKS, se je vključil v razpravo predvsem kot udeleženec zbora in je že uvodoma poudaril, da ne želi v imenu nikogar soliti pamet delovnemu kolektivu, ker bo le-ta moral množico problemov reševati sam. Istočasno pa je poudaril, da sta tako izvršni svet kot centralni komite ZKS zelo zainteresirana za probleme in težave jeseniške Železarne.

V nadaljevanju je Vinko Hafner govoril o tem, da je

iluzorno misliti, da bo današnji zbor čez noč preobrn timer stanje v Železarni, vendar pa je že uspeh zbora v tem, če zaustavi voz, ki drvi navzdol in ga preobrne, da bo začel postopno voziti navzgor. Tov. Hafner se je strinjal z referatom tov. Ertla in poudaril, da gre tu za 6.500 ljudi in za velika materialna sredstva, ki so potrebna za rekonstrukcijo, ki je velika in dolgotrajna naloga. Položaj Železarne je tudi v jugoslovanskem merilu kritičen. Jeseniška Železarna v tehnološkem in organizacijskem smislu ni več vodilna v državi, krivda je predvsem subjektivne narave. Jeseniški kolektiv je prvič v svoji zgodovini na robu izgube. Glede naročil se stanje iz meseca v mesec slabša, osebni dohodek je padel na skrajni minimum. Vse to je osnova, da bi pristojni organi ukrepali v smislu prisilne uprave podjetja. Vendar s tem ne bo rešen problem Železarne. Le kolektiv sam se bo lahko s skrajnimi napori izkopal iz tega, pri tem pa mora računati, da bo v I. tro. mesečju prihodnjega leta nastopila kulminacija krize.

So tudi nekateri zunanji vzroki sedanjega stanja, je nadaljeval Vinko Hafner, vendar pa je edino prav, da se vsaj v načelu obrača kolektiv proti sebi. Od zunanjih vzrokov pa je treba najprej urediti režim uvoza in izvoza in črno metalurgijo postaviti v enak položaj z ostalimi gospodarskimi dejavnostmi.

V marsičem je kolektiv sam kriv za sedanje težave, pri tem je tov. Hafner omenjal naš dosednji odnos do kupcev, ki sedaj nastopajo podobno kot je preje nastopala Železarna do njih.

Kovinska industrija hoče predvsem poceni jeklo in jih pri tem malo zanima položaj črne metalurgije doma, če lahko iz uvoza dobijo jeklo po domicilnih cenah. S tem se povezuje tudi pogojen izvoz naših izdelkov v vzhodne dežele z uvozom asortimenta, ki ga mi sami imamo. Na politiko uvoza pa pritiska tudi kovinska industrija in to največkrat škodi nam samim. Ob vsem tem bo potreben pameten in preudaren kompromis med črno metalurgijo in kovinsko industrijo, ki zaposluje čez 330.000 delavcev.

V nadaljevanju je tov. Hafner govoril o odplačevanju naših investicij, pri čemer bodo zaradi podaljšanja investicijskih rokov povečane obresti, za kar nedvomno ni kriv kolektiv. Govoril je tudi o minimalni razliki med našimi dolžniki in dolgovi, od česar ne moremo pričakovati večje finančne ugodnosti. Zvezni izvršni svet intenzivno dela na tem, da se doseže večje aktiviranje gospodarstva, ker v nekaterih pogledih stagnira, predvsem pa kovinsko predelovalna industrija. Dela se tudi na tem, da se poveča obseg investicij in v večji meri omogoči z

zveznimi merami izvoz opreme, s čemer se bo povečala tudi potrošnja jekla.

Družba bo morala tudi v bodoče kolektivu nuditi pomoč pri nadaljnji rekonstrukciji in modernizaciji Železarne, da se postopno doseže mednarodna rentabilnost.

Bistvo notranjih ukrepov pa je poiskati velike notranje rezerve, ki še obstojijo, ki pa jih ni mogoče čez noč odkriti niti realizirati. Vendar pa ne se intenzivno lotiti tega problema, bi pomenilo čakati prekrizanih rok.

Po podatkih Biltene ZJŽ je železarna Jesenice poleg železarne Sisak v samem vrhu nesreč pri delu v zveznem merilu. Res, da so tu posredni še stara postrojenja, vendar pa je osnova v tem, o čemer sta govorila Mlinarič in Pohar. Pozabljamo na skrb za človeka. V tem so prav gotovo tudi velike rezerve. Glavna rezerva pa je v pravičnem nagrajevanju, zato je borba za pravilno nagrajevanje danes zelo odločilnega pomena. Pravilna delitev osebnega dohodka je za večino vodilna sila in prek tega se dosega tudi večja produktivnost in končno tudi višja družbena zavest.

Glede formalne izobrazbe članov kolektiva meni tov. Hafner, da je dovolj zaskrbljujoča, kar je posledica tega, da je kolektiv vse preveč živl na tradiciji in visoki strokovnosti v preteklosti — ta iluzija pa je danes v konkretnih dejstvih razblinjena. Ob tem ne smemo mimo dejstva, da večina delavcev v kolektivu dobro dela, ne glede na to, kaj jih poganja, ali zavest ali kaj, vendar pa je kolektiv v celoti intelektualno zaostal za novimi sodobnimi zahtevami.

Običajno oblikovalec mnjenja v kolektivu ni vodilni aktiv, ampak mojster, VK delavec, ki je v neposrednem kontaktu z delavci. Le-ta sicer zagovarja napredne težnje in večje premike, dokler se sam ne znajde na rešet, potem pa sam postane zaviralni element. Ti kadri so v preteklosti na različne načine prišli na svoje položaje ali zaradi velike rutine ali zaradi legitimacije ali česar drugega. Ta mojster, VK delavec pa je v sedanjih velikih tehnoloških premikih prišel v konflikt z razvojem.

Če govorimo o odgovornosti oziroma osebni odgovornosti, potem ni v sedanjem težkem položaju kolektiva nič lažjega kot uvesti prisilno upravo. Sedanje stanje kaže, da vodstvo svojim nalogam ni kos. Vendar pa je moje mnjenje, da niti prisilna uprava niti odstop samoupravnega organa ne bi bistveno pomagalo pri reševanju nastalega položaja. Sodeloval sem tudi že na razgovorih o morebitnih kadrovskih spremembah v Železarni, vendar kake pametne rešitve nismo našli. Inž. Hafner je zanesljivo najboljši metalurg v Jugoslaviji in je v razvoj metalurgije vložil vse svoje znanje in sposobnosti. Ali je mogoče samo njega dolžiti za to, kamor je Železarna za-

bredla? To moje nobenem prime ne odgovornosti, mnjenja, da so ne kadrovske vendar tudi dov Direktorju Hafneri, da se je pr da se bodo prob ne reševali izven skušal vse konfl je sporazumno

Soodgovornost kritično stanje pade tudi na vs sodelovali v upi ko pa na samou ne in komuniste ljevali v sedanji propuste. Želim bleme uspešno ki leze navzdol, ga preusmerili zaključil stoji i ko Hafner.

Moj namen, pravo inž. Mate direktor Železar riti o treh vpr: zunanjih objekt: sedanjega stanja vanju slovenskil 3 odgovorili na ke razprave in misli o uvoznem

V prvem delu poudaril, da so ki res le del te je zašla naša Ža dar pa je prav, je bilo v tem po nega in kaj, bo ne težave so zaš železarne v Ju prav tako mora svojo proizvodn Hafner je govor njih težavah pri vozu (o tem sm Železarju op. u njah po koncer vodnje, ki se ja svetu. Svoj čas o rentabilnosti i utemeljenosti, če proizvajal milije danes pa se je dvignila že na 4 ton proizvodnje goslaviji pa ima vodnjo dveh n osem železarn.

Nemogoče je daljnjem razvoju mislili o koncer slovenske proiz in podelitvi de zmanjšanju pro drugih stroškov skem smo se že čeli pogovarjati slovenskih želez delitvi dela. To tudi na pretehta no usmerjanje dosedanjem obc tri slovenke glavnem rikon: naprave. Seveda ti združitev tud utemeljena. S te je tudi združiti sredstev in ne Podjetje mora t žilo, tudi dobil mora na obra dohodkov. Tudi produkcija bo enotno vodena, nabava in prod: so imenovane grupe, ki mora leta pripraviti združitev, do po njega leta pa p: log.

pre-
čala
li v
po-
ruk-
zar-
seže
epov
anje
i pa
kriti
a ne
pro-
kati
ž je
žele-
zrhu
nem
redi
dar
mer
Po-
za
oto-
ivna
nem
orba
da-
ena.
do-
ilna
sega
t in
ena
azbe
tov.
krb-
ega,
š ži-
stro-
ta
kon-
ena.
imo
av v
gle-
, ali
a je
ual-
dob-
nne-
ilni
VK
nem
si-
tež-
kler
ietu,
zavi-
zo v
čine
ali
radi
ega.
pa
olo-
kon-
rno-
vor-
jem
tiva
anje
na-
a je
isil-
mo-
bi-
eva-
ode.
ovo-
skih
ven-
ni-
za-
g v
me-
zna-
mo-
za
za-

bredla? To moje stališče pa v nobenem primeru ne brani neodgovornosti, tudi sam sem mnenja, da so potrebne trdne kadrovske konsekvence, vendar tudi dovolj pravične. Direktorju Hafnerju zamerim le, da se je preveč zanašal, da se bodo problemi Železarne reševali izven nje in da je skušal vse konfliktno situacijo spozumno reševati.

Soodgovornost za sedanje kritično stanje v kolektivu pade tudi na vse tiste, ki so sodelovali v upravi, prav tako pa na samoupravne organe in komuniste, ki so dovoljevali v sedanjih praksi take propuste. Želim, da bi probleme uspešno rešili in voz, ki leze navzdol, zaustavili in ga preusmerili navzgor, je zaključil svoje izvajanje Vinco Hafner.

Moj namen, je začel razpravo inž. Matevž HAFNER, direktor Železarne, je govoriti o treh vprašanjih: 1. o zunanji objektivni vzrokih sedanjega stanja, 2. o združevanju slovenskih železarn in 3. odgovoriti na nekatere točke razprave in izreči svoje misli o uveljavljenem referatu.

V prvem delu je inž. Hafner poudaril, da so zunanji vzroki res le del težav, v katere je zašla naša Železarna, vendar pa je prav, da vemo, kaj je bilo v tem pogledu narejenega in kaj bo še. V podobne težave so zašle tudi ostale železarne v Jugoslaviji, ki prav tako morajo omejevati svojo proizvodnjo. Direktor Hafner je govoril še o že znanih težavah pri uvozu in izvozu (o tem smo že pisali v Železarni op. ur.) in o težnjah po koncentraciji proizvodnje, ki se javlja po vsem svetu. Svoj čas smo govorili o rentabilnosti in ekonomski utemeljenosti, če je kombinat proizvajal milijon ton jekla, danes pa se je ta zahteva dvignila že na 4-5 milijonov ton proizvodnje jekla. V Jugoslaviji pa imamo za proizvodnjo dveh milijonov ton osem železarn.

Nemogoče je misliti o nadaljnjem razvoju, ne da bi mislili o koncentraciji jugoslovanske proizvodnje jekla in podelitvi dela in s tem zmanjšanju proizvodnih in drugih stroškov. Na Slovenskem smo se že leta 1964 pričeli pogovarjati o povezavi slovenskih železarn in o podelitvi dela. To pa se veže tudi na pretehtano in pravilno usmerjanje investicij. V dosedanjem obdobju so vse tri slovenske železarne v glavnem konstruirale iste naprave. Sedaj pa mora biti združitev tudi ekonomsko utemeljena. S tem se povezuje tudi združitev finančnih sredstev in ne prelivanje. Podjetje mora to, kar je vložilo, tudi dobiti, ostati pa mora na obračunu svojih dohodkov. Tudi razširjena proizvodnja bo morala biti enotno vodena, kakor tudi nabava in prodaja. Do sedaj so imenovane tri delovne grupe, ki morajo do konca leta pripraviti grob predlog združitve, do polletja prihodnjega leta pa podroben predlog.

V nadaljevanju je inž. Hafner poudaril, da se v celoti strinja z referatom sekretarja Ertla. V uresničevanju in izvajanju ukrepov in mer pa je bilo doslej veliko subjektivnih, pa tudi objektivnih slabosti. Včasih je trajalo tudi nekaj let, preden smo osvojili nekaj novega, kar je predlagala uprava. Spremeniti moramo dosedanje navade in duh. Pri mnogih novostih smo predvsem spraševali po tem, na kakšne težave bomo naleteli, namesto da bi govorili, kako bomo čim bolj in čim hitreje novost uvedli.

Tudi pri kritiki nismo vedno dovolj iskreni. Mnogo manj bi morali kritizirati po hodnikih in pisarnah in več tam, kjer je za to mesto, pa tudi naša mnenja bi morala biti na vseh forumih enaka.

V naši organizaciji in organiziranosti je res še mnogo napak je nadaljeval tov. direktor, izdelane nimamo niti fizionomije obratovodja in zato nimamo izdelanega niti delovodja in tako navzdol in navzgor. Organizacija je preveč razčlenjena, organiziranega pa nimamo niti sistema dela, vse je še preveč birokratizirano, kar velja tudi za samoupravne organe.

V vodstvih delovnih enot ali sektorjev ali uprave nam je poleg občutka odgovornosti, ki mora biti v človeku samem, potrebno več iznajdljivosti in iniciative. Skrajni čas je, da začnemo drugače!

Direktor Hafner je govoril tudi o izobraževanju in nagrajevanju. Bolj vztrajno bi morali uvajati tehnične norme, ki bi jih danes lahko imeli uvedene vsaj že v polovici obratov. Reforma ne pomeni nič drugega kot pametno, normalno gospodarjenje.

Od junija 1965 pa v našem kolektivu beležimo tudi številne tehnološke izboljšave, ki so bile pogojene z velikimi napori in težavami. To predstavlja milijardo starih dinarjev prihranka, kar pa se v sedanjih težavah izgubi. Tudi pri tem nastopa nekaj zunanjih vzrokov. Vendar pa je še vedno preveč zgrešenih šarž, zavaljanega in zamešana materiala idr. Naša najhujša napaka pa je površnost, proti kateri se bomo morali boriti vsi od vrha navzdol.

Predvsem pa bomo morali imeti vedno pred očmi, da se bomo za svoje dohodke, glede na položaj Železarne, vedno borili. V kolektivu imamo 70 % dobrih delavcev, če bo v kolektivu zavel nov duh in če se bomo našli skupaj ter vsi vlekli voz iz blata v isti smeri, ga bomo tudi izvlekli, je zaključil direktor Hafner.

Ob zaključku je predsednik komisije za sklepe prebral predlog sklepov in predlagal zboru, da sklepe vključno z referatom sprejme kot osnovo nadaljnjega dela in prizadevanja komunistov v Železarni. Predlog je bil soglasno in v celoti sprejet.

Jova

Naša poletna potovanja Dežela polnočnega sonca

(4. nadaljevanje)

Dobili smo tri ljubeznive spremljevalce, med njimi tudi g. Tonika, ki je govorila slovensko in nam razkazali Stockholm in se peljali z nami do Narvika in nazaj do Stockholma. Ta gospa Tonika je povedala, da razsaja na Švedskem alkoholizem in morfinizem. Državo skrbi, kaj bo, ker vedo, da bo Švedska zaradi tega propadla.

29. 6. zvečer ob 10. uri gledamo prvi sončni zahod na severu. Čudovite barve, celo obzorje je polno različnih barv: rumene, zelene, modre, lila, roza. Sonce pa še ni zašlo. Ko pišem ta dnevnik, ne rabim še umetne luči, tako svetlo je, kakor pri nas recimo poleti ob osmih zvečer. Vozimo se približno 300 km od Stockholma proti Bodenu. Ker je malo prej deževalo, je nastala ravno nasprotno od sončnega zahoda prek celega obzorja velika lepa mavrica v vseh mogočih barvah. V vagonu imamo pripravljene spalnice, a na spanje nihče ne misli, vsi smo vzhiceni in občudujemo to lepoto. Jezera, ki sledijo eno drugemu, so v tej svetlobi čudovita in v jezerih odseva sonce, okoli jezer pa žari drevje v vseh barvah. Cisto ob njih vozimo, nikjer pa ni nobenih naselbin, nobenega človeka ne vidimo, niti živali. Samo občudujemo pokrajino in hodimo z ene strani vlaka na drugo stran, kjer se pač lepše vidi. Podijo nas spat, toda edinstvena svetloba nas privabi, da smo še budni, čeprav je ura pol enajstih. Zdi se nam, da se sploh ne bo stemnilo. Približuje se polnoč in ne vemo, ali se dela noč, ali pa se dani. Ob pol enajstih je sonce vendarle zašlo. Noči niso temne, ampak svetlo modre, zvezd tudi ni. Še vedno pišem ob tej svetlobi. Vidimo skozi okno vsak kamenček, vsak grmiček in travo. Vidimo, kako neka žena na postaji, kjer smo se ustavili, v vrtu pleve in to ob 23. uri zvečer. Kako čudno se nam zdi vse to! Vlak drvi in le vsakih nekaj ur se ustavi na kakšni postaji, tako redke so tu naselbine. Železnica je moderna, elektrificirana. Prometnik ima v roki mikrofona, govori in da znak za odhod vlaka. Železnica je dvo in tritirna. Ceste so vseskozi asfaltirane. Vožnja je lepa, saj nas obdajajo gosti gozdovi s smrekami in brezovimi drevesi. Komaj izgine eno zvečer, že se prikaže drugo in tretje in eno lepše od drugega. Ker je postalo malo megleno, ne vidimo in ne vemo, ali je sonce že čisto zašlo.

Naš švedski spremljevalec pravi, da zvezd sploh ne bo, ker so noči svetle in sonce bo kmalu spet vzšlo. Malo smo zadremali in ob pol dveh zjutraj je sonce že spet posijalo. Ko smo vstali, pa je sonce že zelo toplo sijalo.

Ob devetih dopoldne smo prišli v Bodén. Tu na Švedskem in na Norveškem se vreme skoraj vsakih deset minut spremeni. Sonce sije, pa se spet skrije, je megleno in spet sončno, pa malo rosi, ne dežuje in je spet jasno, ali pa je vetrovno. Zato ni čudno, da tukajšnji ljudje vzamejo s seboj vedno tople obleke, če gredo na pot. Ravno sedaj je spet oblačno in kmalu nato spet sončno. Vidimo, ljudje tu stanujejo v lesenih hišah. Kjerkoli na postajah stojimo, vidimo same lesene hiše, kar ni čudno, saj ima Švedska veliko lesa.

V Bodenu smo se ustavili za tri ure, da smo si ogledali mesto. Kot rečeno, vlak se ustavlja vedno šele po dveh ali več urah, a kadar se ustavi, takrat pridemo v večje mesto, čeprav med vožnjo ne opazimo naselbin, ali samo male naselbine. Bodén je lepo in precej veliko mesto. Pri nas je zdaj že od cvetel španski bezeg, medtem ko tu šele cvete. Od Bodena naprej smo ob 11.02 prevozili »polarni krog«. Tu je polarna meja. Označena je z napisno tablo in ob straneh s kamnitimi bloki. Kralj Bore vsakemu, ki prestopi polarni krog, izroči listino. Od tu naprej pa že opazamo, da je drevje že bolj nizko, da ni več trave in da je že tudi druga vegetacija.

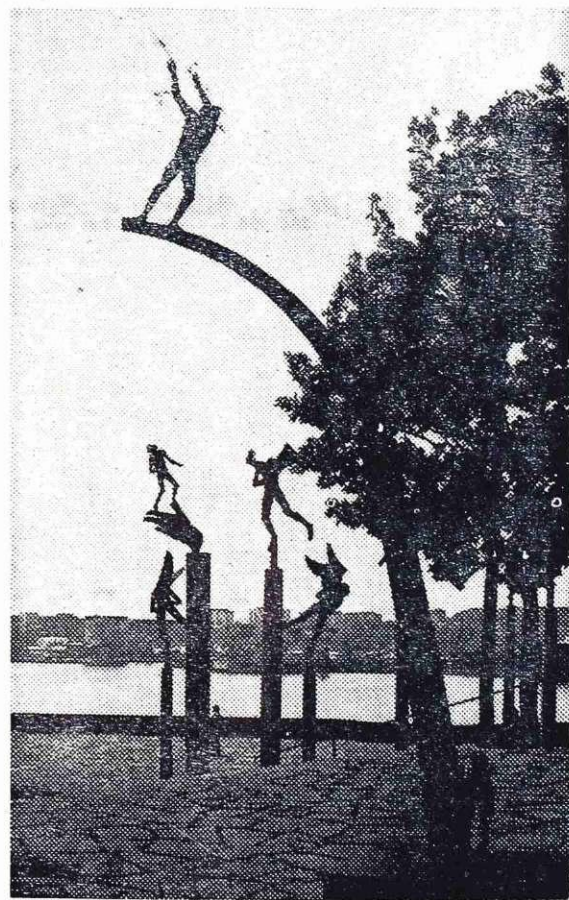
V Kiruni smo se ustavili. To je mesto železove rude, najsevernejše mesto Švedske s 27.000 prebivalci. Leži v Laponski deželi na železniški progi Lulea-Narvik. Po razsežnosti (približno 14.000 m²) je Kiruna največje mesto sveta. Podnebje tu je ostro. Že v oktobru pada tu sneg, ki potem leži do konca maja. Tukaj se vidi polnočno sonce od začetka junija do srede julija. Kiruna ima moderne stanovanjske stavbe in cerkev, ki je lesena.

Laponska — Vozimo se po Laponski v nedotak-

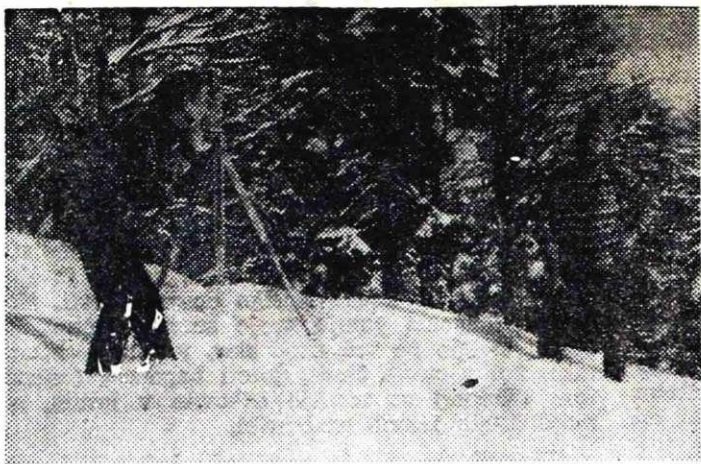
njeni gozdni in gorski svet. Pravi raj za izletnike. To je domovina nomadskih Laponcev, ki so potujoči pastirji. Lapenci so prijazni ljudje. Spregovorila sem nekaj besed s starim Laponcem, bil je oblečen v lepo pisano naročno nošo s posebno lepim pokrivalom. Sedel je s svojo ženo na tleh pred našim domom, kjer smo prespali. Prodajala sta spominčke: veliko tjulenovo kožo, copate iz tjulenove kože in lesene izdelke domače obrti. Nomadski Lapenci gonijo svoje severne jelene, ki včasih štejejo po več tisoč glav, v gore še ravno tako, kot v starih časih. Sotori Laponcev (imenovani »Kotor«) se zrcalijo slikovito v jasnih, na milje dolgih jezerih med hribi.

Blizu Abiska smo in na bližnjih hribih leži sneg in čutiti je hlad. Vozimo ob 70 km dolgem jezeru. Po 24 urah vožnje iz Stockholma do Abiska smo prevozili 1.204 km. Ob kolodvoru je le nekaj visokih hiš in vse so lesene. Lične so in vidimo, da je tudi notranjščina lepo urejena in čista. Iz postaje smo šli nekaj časa peš in prišli do lesenih podolgovatih hiš, kjer smo dvakrat prenočili. Šli smo k večerji, ki je bila zopet mnogovrstna in smo si sami postregli, kolikor smo hoteli. K vsaki jedi lahko dobiš mleko; tam je navada, da popijejo zelo veliko mleka. To mleko je bilo boljše kot pri nas smetana. Gosto je in zelo dobro. Po večerji smo se sprehodili do 70 km dolgega jezera. Pihal je mrzel veter in zelo je bilo hladno. Abisko dolina je območje naravnega parka, zaščitene zaradi svojih redkih rastlin. Gorska flora se razvija tu, to je 200 km severno od polarnega kroga, zelo raznoliko. Presenetljivo hitro prihaja poletje v juniju in z njim jata ptic selivk. Več tednov sonce ne zaide, temveč drsi ponoči po obzorju. To je čas za sprehode ob bučanju Abisko reke, za vožnje s čolni po 70 km dolgem jezeru in za izlete po hribih. V avgustu se obleče arktični brezov gozd v nepopisno barvno razkošno obleko. Obdan od Laponskega mogočnega obalnega obzorja, leži v Abisku športni hotel, ki je svetel in prijazen, udoben in domač. Na sprehodu ob jezeru smo videli cvetje, ki tu pri nas ne raste. Rože in vse rastline so nizke in nežne. Ob 9. uri zvečer smo nabirali to cvetje in občudovali svetlobo, ko je sonce še tako visoko na nebu. Trava tu ne raste, marveč le gorski mah. Ob 10. uri zvečer smo šli peš do žičnice. Čeprav je bilo še svetlo in je sonce sijalo, je bilo vendar hladno. Na dvosedežni žičnici smo dobili plašče prav nalašč za vožnjo z žičnico, na sedež pa smo dobili tjuleneve kože, tako nas ni prav nič zeblo. Vožnja je trajala pol ure do višine 800 m nad morjem. Ob enajsti uri zvečer smo prišli na vrh gore Njula.

(dalje prihodnjic)

Se en spamin na Stockholm

Janez Hrovat, član filmske skupine Odeon pri snemanju

Sam z gorami

To je naslov najnovejšega osem mm amaterskega filma, v katerem nastopa Klavdij Mlekuž, alpinist iz Mojstrane. Film snema Janez Hrovat, vodja kino krožka na ŽIC in član filmske skupine Odeon.

Film snemata pod izredno težkimi pogoji v dolini Vrat ter po stenah in vrhovih nad to dolino. Sneg, ki je prvi dan še polepšal Julijce, jima je kasneje preprečil uspešno snemanje, vendar pa je bilo že to kar sta posnela velik uspeh. Ze sami zimski vzponi so zelo težavni, tu pa je bilo še polno opreme, ki sta jo morala prenašati, razen tega pa je snemalec prvič v življenju sploh plezal. Najbolj jima je snemanje uspelo prvi dan (29. 11.), ko sta snemala na Vrtaški planini in v okolici Peričnika. Izredno lepo vreme jima je omogočilo, da sta posnela skoraj tretjino filma. Drugi in

tretji dan (2. in 3. 12.) pa zanj ni bil tako uspešen, vreme je bilo sicer spet izredno lepo, vendar pa je sneg, ki je prvi dan veliko prispeval k lepim barvam, preprečil vzpon do bivaka 2 in naprej na Dovški križ. Na pol poti sta se morala obrniti in vrniti nazaj v dolino. Prijazen lovski čuvaj jima je prepuštil kočjo za prenočitev. Pred sončnim zahodom sta posnela še nekaj prizorov okrog kočje in v njej, nato pa sta šla počivat. Tretji dan sta že navsezgodaj odšla proti Kukovi špiči, za katero sta se odločila ker nista mogla do Dovškega križa. Tudi tukaj nista imela sreče povzpela sta se le do višine 2100 metrov, nato pa sta se spet morala vrniti, saj jima je sneg ponekod segal tudi do pasu. Vendar pa jima je še pred povratkom uspelo posneti nekaj kadrov.

-tz-

Upravičeno nezadovoljstvo na Tomšičevi cesti?

Pod tem naslovom je bil dne 25. novembra 1967 objavljen članek v Glasu novinarja Jožeta Vidica. Podatke, ki jih je dobil od načelnika za gospodarstvo tov. Frančeškina, sem preveril in ugotovil naslednje:

Razlika v ceni med I. varianto in II. ni 20, temveč 10 milijonov Sdin. V načrtu ni 7 m visokih opornih zidov. Resnično pa je najvišji 4,5 metra. Po drugem načrtu pa se to le delno zniža.

Ker je cesta potrebna in je splošno družbenega pomena, se gradnji nihče ne upira. Kljub temu, da se nam rušijo objekti in izgubimo zemljo, smo vsi na tem odseku za osnovni načrt. Izjema je samo tov. Prešeren, ki mu je uničen vrt. Če ga tov. Frančeškin smatra za vrtnarja, naj ga še tako rešuje. Izgleda pa, da ga ne bodo niti po človeško. Kot težkemu invalidu naj mu preskrbijo vsaj primerno stanovanje na njegovo vloženo prošnjo in zagotovijo primerno odškodnino. On je uničen po obeh varian-

tah. Drugi načrt pa seka še bolj zemljo tov. Piršu, meni in Iskrovim. Približuje se na novo popravljenim objektom in s tem onemogoča normalno življenje pri treh hišah. Na drugi strani ceste pa ostanejo neuporabni vrtovi na tri metre visokih opornih zidovih. Že obstoječi stari izkopi pa se bodo zasuli.

Za ta drugi načrt se navdušujejo nekateri posamezniki, ki so pozabili na mnenje večine lastnikov. Zbora volilcev pa po tem važnem vprašanju sploh ni bilo. Ni dovolj če to podpiše samo predsednik stanovanjske skupnosti. Prva faza gradnje je že okrog 50% izvršena, medtem ko je 19 lastnikov zemljišč šele po treh mesecih dobilo odločbe o nacionalizaciji zemljišča in s tem možnosti morebitne pritožbe.

Prizadete nas zelo zanima, koliko stanejo naknadna merjenja, načrti itd. za drugo varianto. Kdo bo odgovarjal za okrog 25 m pred leti položene kanalizacije po prvem načrtu od male Ukove do Gregorčičeve ulice, ki bo

Prometnim konicam se ne moremo izogniti

V zadnji številki Železarja v sestavku »Kako se vozimo v službo« pisec obravnava nekatere probleme v zvezi s prevozi delavcev v službo in iz službe. Nič ni hudega, če se ljudje potegujejo za čim boljše pogoje prevozov, vendar je tudi prav, da poznajo vse okoliščine, ki narekujejo tak način prevozov.

Prvo, kar podjetje Ljubljana transport — PE Jesenice usmerja v tak režim prevozov, je: v prometnih konicah prepeljati čim več delavcev v čim krajšem času na svoje domove, ob čim boljši izkoriščenosti voznega parka in ob maksimalnem spoštovanju voznega reda.

Povsem nesmiselno bi bilo, predvsem pa neekonomično, če bi na parkirnem prostoru za več kot pol ure zabili 20 avtobusov, medtem ko bi domačini hodili peš. Režija avtobusnih prevozov teče tudi takrat, ko avtobusi stojijo, zato ima tak razpored prevozov dvojen namen: zagotoviti normalne lokalne prevoze delavcev ob prometnih konicah, to pa vpliva tudi na pocenitev prevozov nasploh. Ob vsem tem pa se tudi maksimalno držimo voznega reda, ki je usklajen z interesi uprave Železarne, da je odhod vseh delavskih avtobusov ob 14. uri 15 minut. Res je neprijetno čakati po 15 minut na mrazu, dežju in vetru. Vendar pa je to čakanje odvisno od delavcev samih. Znan jim je vozni red in temu naj uskladijo svoj odhod iz Železarne.

Pisec omenja podjetje Transturist in konkurenčnost. Resnici na ljubo naj poudarim, da ima Ljubljana transport še danes iste prevozne cene kot jih je imel pred leti Transturist, kljub

splošnim podražitvam. Razen tega tudi Transturist enako koristi svoj vozni park v prometnih konicah kot mi in ima zaradi tega postavljen odhod delavskih avtobusov na 14. uro in 20 minut. Opozoriti pa moram tudi na to, da imajo pri Ljubljana transportu vsi delavci pravico do neomejenega števila dnevnih prevozov na relaciji, za katero imajo mesečno vozovnico, medtem ko je ta pravica pri Transturistu omejena le na prevoz v službo in iz službe.

Vse to je res, kar pisec trdi v svojem sestavku, vendar pa je to pojasnilo potrebno zaradi objektivne presoje problema. Res je tudi, da je šofer na relaciji, ki jo opisuje pisec, v poletnem času premaknil na željo delavcev odhod avtobusa zjutraj za pet minut, ker je pač poznal svoje sposobnosti in ceno, sedaj pa je zaradi slabih cest prešel na normalni vozni red. Kljub lokalnim prevozom, kateri mislim, da so s tem utemeljeni, pa imajo vsi avtobusi točen odhod po voznem redu.

Ne odklanjamo objektivne kritike, niti koristnih pobud, želimo le, da bi bilo to v mejah objektivnosti in možnosti.

Ko

Uporabniki cest

OBVESTILO

Na podlagi 13. člena pravilnika o registraciji motornih in priklopnih vozil (Uradni list SFRJ, št. 20/67) obvešča oddelek za notranje zadeve skupščine občine Jesenice lastnike motornih vozil, katerim poteče veljavnost registracije 31. 12. 1967, da bo redno podaljševanje registracije za leto 1968 po abecednem redu lastnikov motornih vozil v spodaj navedenih dnevih:

4. 12. 1967	A	od 7. do 12. ure
5. 12. 1967	B	od 7. do 12. ure
6. 12. 1967	B, C	od 7. do 12. ure
7. 12. 1967	C	in od 14. do 18. ure
8. 12. 1967	D, E, F	od 7. do 12. ure
		od 7. do 12. ure
11. 12. 1967	G	in od 15. do 18. ure
12. 12. 1967	H, I	od 7. do 12. ure
13. 12. 1967	J, K	od 7. do 12. ure
		in od 14. do 18. ure
14. 12. 1967	K	od 7. do 12. ure
15. 12. 1967	K, L	od 7. do 12. ure
		in od 15. do 18. ure
18. 12. 1967	M	od 7. do 12. ure
19. 12. 1967	M, N, O	od 7. do 12. ure
20. 12. 1967	P	od 7. do 12. ure
		in od 14. do 18. ure
21. 12. 1967	R	od 7. do 12. ure
22. 12. 1967	R, S	od 7. do 12. ure
		in od 15. do 18. ure
25. 12. 1967	S	od 7. do 12. ure
26. 12. 1967	T, U	od 7. do 12. ure
27. 12. 1967	V, Z, Ž	od 7. do 12. ure
		in od 14. do 18. ure

Podaljšanje registracije bo v prostorih oddelka za notranje zadeve Sob Jesenice, soba št. 10, na Cesti Maršala Tita — novi zdravstveni dom.

Lastniki motornih vozil bodo vsa vplačila lahko opravili na kraju registracije. Vozilom, ki imajo registrsko številko LJ, bomo zamenjali evidenčne tablice z oznako KR, pravtako bomo zamenjali vsa stara prometna dovoljenja.

Za podaljšanje registracije motornega vozila je potrebno predložiti:

1. prometno dovoljenje
2. veljaven karton tehničnega pregleda vozila.

Lastnikom — uporabnikom vozil, ki do 31. 12. 1967 ne bodo zahtevali podaljšanje registracije, bomo na njihove stroške odvzeli evidenčne tablice.

Iz pisarne
Oddelka za notranje zadeve
Sob Jesenice

Jože Bertonec
strojno del.

Naši delavci v prostem času

Ribice in hokej

Štirinajst dni je naokrog in na vrsti je rubrika »Naši delavci v prostem času«. Tokrat smo se odločili za morda nekoliko mladega akvarista ali bolje rečeno začetnika na tem področju, zato pa je bolj znan kot dolgoletni hokejist. Beseda bo stekla o našem sodelavcu elektrikarju JOZETU TREBUSAKU-Sipi, ki je zaposlen pri elektro vzdrževanju na Jesenicah.

Kjerkoli se pojavi, povsod ga imajo radi, s seboj prinaša vedrino in smeh. Nekoliko razorani obraz se mu razpo- tegne v širok nasmeh in iz ust mu uide beseda, ki raz- veseli še tako žalosten obraz. Tudi najin razgovor je bil na precej veseli ravni. Večkrat sem bil v dvomih, ali govori resnico ali me hoče opeha- riti. No, nato se je le izkaza- lo, da je vse res.

Sipi je že v mladih letih rad lazil za ribami, seveda za tistimi, ki so plavale v Savi. Čim bolj, ko je doraščal, ved- no bolj je je ukvarjal z za- mrznjeno vodo, to je z le- dom, pričel je igrati hokej. Na svojih potovanjih širom Evrope je tu in tam videl razne akvarije in razstave o ribah. To ga je tako navduši- lo, da je ponovno pričel raz- mišljati, kako bi sam pričel gojiti te male raznobarvne ribice. Najprej je seveda na- pravil akvarije, posadil rast- line, napolnil z vodo in nato kupil ribice. Prve so mu po- ginile, ker z njimi ni znal najbolje ravnati. Ta neuspeh pa ga je še bolj spodbudil, kupil je literaturo in se pri- čel izpopolnjevati. Drugi po- izkus mu je uspel in danes je že pravi mojster v tej stro- ki. Predvsem pa je mojster v gradnji akvarijev, ki jih je do sedaj napravil že okoli 25 in vsi držijo, kakor je sam pripomnil. Istočasno z gra- dnjo akvarijev pa je gojil tu-

di ribice. Najbolj se mu je zataknilo pri razmnoževanju. Poskušal je na vse načine in najprej je uspel pri živorod- kah. Večji problem pa je imel z ikraricami, toda vaja dela mojstra in do sedaj je v enem letu od enega para vzgojil 16 lepih pisanih ska- lark. Koliko pa je vzgojil ži- vorodk, pa niti sam ne ve. Sam ima v 200 litrskem akvariju samo primerke iz amazonskih vod. Te ribe so izredno lepe, živijo pa od 6 — 10 let. Povedal je tudi, da so posamezne vrste rib zelo drage in zahtevajo izredno nego. En par ribic Diskor stane okoli 30.000 S din.

Posebno pa je ponosen na izum, ki ga je sam odkril. Vsem akvaristom povzroča največ preglavic čiščenje vo- de. Sipi si je domislil poseb- ni vodni čistilec (filter) iz- ven akvarija, ki pa je po eno- letnem obratovanju prestal krst in je zelo uspešen. Ta čistilec mu omogoča, da ima v akvariju eno leto staro vo- do. Princip delovanja pa nam žal ni razložil, kar je razum- ljivo, saj je to skrivnost, ki jo čuva zase.

Nato sva razgovor obrnila in se preselila na led. Hokej igra že 16 let. Šest sezon je bil v državnem dresu in je branil barve naše trobojnice. Enajst let pa je igral v prvem moštvu Jesenic. Letos je prevzel trenersko mesto pri moštvu Kranjske gore.

Ko sva obračala liste zgodo- vine hokeja na Jesenicah, se je večkrat zamislil, hip zatem pa že razveselil, ko se je spomnil žalostnih in veselih trenutkov na ledeni ploskvi. Kakor nam je sam povedal, nikdar ne bo pozabil tekme svetovnega prvenstva na Švedskem, ko je naša držav- na reprezentanca izgubila z reprezentanco Poljske 22:0. Najbolj pa je bil vesel ta- krat, ko je reprezentanca Ju- goslavije igrala neodločeno 3:3 na svetovnem prvenstvu na Finskem v Raumi s Švico. Kljub svoji iznajdljivosti pa ne bo nikoli pozabil, kako so ga opeharili budimpeštanski cigani. Ob priliki gostovanja naših hokejistov v Budimpe- šti se je po končani tekmi sprehajal po ulici. Kar naen- krat ga potegne za rokav pri- jazna ciganka in mu ponudi prstane, za katere je pripom- nila, da so zlati z diamantni- mi kamni. Ker cena ni bila pretirano visoka, jih je vzel kar več. H kupčiji pa je pri- tегnil še Turnška, ki se tudi ni odrekel ugodnemu naku- pu. Ko sta nato prispela v hotel s praznimi denarnica- mi, sta že pričela računati, koliko bosta zaslužila. Toda radost je bila kratkotrajna. Kmalu sta ugotovila, da je bila prevara očitna, prstani pa nič vredni. Takih bi lahko kupila pri nas doma na ki- lograme. Toda kljub temu, da je bil ob 200 forintov in ročno uro, se ne jezi. Pri- pomnil je: »Vsaka šola nekaj stane!« (toda ta je bila pre- cej draga). Igralci hokeja pa se še vedno na račun teh prstanov do solz nasmejejo. Najin razgovor sva mora-

la prekiniti. Ura se je pre- maknila na čas, ko je imel na ledeni ploskvi trening. Predno pa je odšel, je v ve-

liki akvarij spustil še nekaj hrane ter zaželel ribicam lahko noč.

Polde Karlin

Prehrana naših šolarjev

Eden najvažnejših činiteljev v razvoju in negi otroka je skrb za njegovo zdravje. Star pregovor pravi: »Zdrav duh v zdravem telesu« — to še posebno velja za otroka, čigar duševnost mora doje- mati vedno nova in nova dej- stva tako v šoli, doma in o- kolju. Za zdravje otrok skr- bimo na najrazličnejše nači- ne. Pazimo, da imajo čista oblačila, posteljnino, zadosti spanja, urejen način življe- nja, zdrave odnose do star- šev in do družbe. Prav gotovo pa je eden pomembnih čini- teljev otrokova prehrana.

Ta mora biti v kvalitetnem in kvantitetnem smislu zado- voljiva. obroki morajo biti porazdeljeni čez ves dan v pravih časovnih presledkih in morajo biti pravilno ses- tavljeni. Nekateri starši niso dovolj pozorni na pravilno otrokovo prehranjevanje ali pa jim zaradi prezaposlenosti to ni mogoče pravilno ureje- vati. V vseh takih primerih je nujno potrebno redno prehranjevanje šolskih otrok v šolskih kuhinjah. V teh ku-

hinjah je hrana kalorična in biološko kontrolirana in pri- pravljena tako, da je pri- merna otrokovi starosti. Šol- ske kuhinje so pomembne tudi zato, ker popravljajo eventuelne prehrabene na- pake.

Dosežki prehrabene vede so zlasti v zadnjih letih poka- zali, kako važna je pravilna prehrana v letih razvoja or- ganizma v telesnem in du- ševnem pogledu. S pravilno — uravnovešeno prehrano že v mladosti lahko odločilno vplivamo na fiziološko kaka- vost organizma in lahko vzgojimo bolj zdravega, bolj odpornega, za delo zmogljive- šega pa tudi bolj intelligen- tnega človeka. V mladih le- tih pravilno hranjen človek je tudi po postavi močnejši, bolj odporen proti boleznim, zato je tudi njegova življen- ska in deloma zmogljivost daljša, jesen življenja pa ve- drejša.

Nepravilnemu prehranjeva- nju otrok ni vedno vzrok po- manjkanje materialnih sred- stev, pogosteje je neznanje.

Vemo, da trošimo veliko de- narja za nepotrebne stvari: alkohol, sladkarije, pa tudi za avtomobile, kar gre vse na račun pravilnega prehranje- vanja otrok. Zaradi enolične hrane, ki ji manjkajo dolo- čene hranilne snovi, zlasti zaščitne snovi, otroci duševno in telesno zaostajajo, v šoli pa ne dosegajo uspehov.

Zamisel o prehranjevanju otrok v šolah ni nova, saj se je pojavila že v prejšnjem stoletju. V Jugoslaviji so bile prve šolske kuhinje okrog le- ta 1953. Organizacija šolskih kuhinj se še vedno širi in vedno več je držav, ki posve- čajo temu problemu veliko pozornost. Zlasti še zato, ker je znanost dokazala, da so šolski otroci ena najbolj og- roženih skupin prebivalstva.

Po osvoboditvi je bil prob- lem prehrane zelo važen. Da bi izboljšali zaščito mater in otrok je bilo s pomočjo med- narodnega otroškega fonda organiziranih več šolskih ku- hinj. Število otrok, hranjenih v šolskih kuhinjah je iz leta v leto rastlo.

Količine živil, ki smo jih dobili v letih od 1956 do 1964 iz mednarodne pomoči, so

bile velike. V tem času smo dobili skoro 40.000 ton živil vrednih več kot 6 milijard S dinarjev. Samo mleka v pra- hu smo dobili poprečno letno 1.000 ton, kar bi pomenilo 8 milijonov litrov mleka, ki bi ga dalo več tisoč krav letno.

Ta mednarodna pomoč je bila ukinjena leta 1964 in to je povzročilo vedno manjše število otrok, ki so prejemale hrano v šolah. Pa ne samo to. Tudi neurejeno vprašanje šolske prehrane v občinskih in šolskih statutih je temu krivo. Saj največkrat ne upo- števa, da je šolska prehra- na učinkovita pomoč dru- žbe, ki naj zajema čim večje število otrok in naj bistveno prispeva k njihovemu zdra- vemu razvoju.

Kako je s šolsko prehrano v jeseniški občini. Od 3315 učencev na osnovnih šolah prejema šolsko malico 2475 učencev ali 74,66%, ne preje- ma pa 840 učencev ali 25,34%. Na jeseniški gimnaziji, kjer je 353 dijakov pa prejema malice 230 dijakov ali 65,15% in ne prejema 123 dijakov ali 34,85%.

Sistematski zdravniški pre- gledi šolarjev so ugotovili, da je njihovo zdravstveno

stanje nezadovoljivo. Opaziti je zlasti slabo prehranjenost in slab telesni razvoj, slabo telesno držo, slabokrvnost in neodpornost proti nalezljivi- vim boleznim. Skratka tele- sni razvoj ni primeren sta- rosti otrok.

Učenci in dijaki vseh jese- niških šol imajo možnost hra- niti se v zelo dobro urejeni šolski kuhinji osnovnih šol na Jesenicah. Žal učenci to možnost vse premalo izko- riščajo. Redni opoldanski o- brok prejema le približno 130 do 150 učencev in dijakov. Tudi nekateri starši ne vedo, da so lahko njihovi otroci, ki hodijo v šolo preskrbljeni vsak dan s kvalitetnim, nji- hovi starosti pripravljenim kosilom.

Ko bodo v nekaterih de- lovnih organizacijah v bodoče prešli na deljen delovni čas, bo opoldanska šolska prehra- na še pomembnejša. Takrat bo potrebno podaljševati delo šolske kuhinje na dni, ko ne bo pouka in tudi na čas zim- skih počitnic in letnih počit- nic. Vedeti moramo, da naj šolarji dobivajo opoldanski obrok tam kjer prebivajo svoj delovni dan, to je v šoli

Štefca Bregant

Kolektivno obdarovanje naših otrok

Tradicija je že, da vsako leto za novoletno praznovanje razveselimo naše otroke s tem, da jih obišče dedek Mraz s svojim spremstvom ter da jim prinese darila in zaželi mnogo sreče, veselja in zdravja v novem letu. Občinska zveza DPM in odbori DPM v vseh večjih krajih naše občine skupaj z ostalimi društvi in organizacijami pripravijo vsako leto

ustrezen program (gledališke in kino predstave, lutkovne igrice in podobno).

Tudi letos organizacija DPM ni pozabila na naše najmlajše. Iz dosedanjih priprav je razvidno, da bo tudi letošnje praznovanje naših otrok dovolj pestro.

Prav je, da spregovorimo nekaj besed tudi o samem obdarovanju otrok, ki je bilo doslej organizirano zelo raz-

lično. Poleg centralne proslave oziroma programa, ki ga organizira DPM, s sodelovanjem šolskih ustanov, otroških vrtcev, gledališča in drugih institucij, posamezni kolektivni organizirajo ločeno obdarovanje otrok staršev, ki so zaposleni v njihovem podjetju. To pa večkrat ni v skladu s socialističnimi načeli, niti ni vzgojno. Gre namreč za to, da so pri kolektivnih obdaritvah otroci obdarovani z enakimi darili in da pri tem ne delamo morebitnih razlik, ki jih otroci še najbolj občutijo. O tem problemu so pred kratkim razpravljali tudi na seji občinske zveze DPM in predlagajo, da bi tudi ostale delovne organizacije ter ustanove prispevale svoj delež v skupni sklad, tako kot to napravi železarna Jesenice vsako leto. S tem je dana možnost, da so enako obdarjeni vsi otroci ne glede na to, kje so zaposleni njihovi starši. Podjetja in ustanove, ki so že ali še bodo v prihodnjih dneh namenila sredstva za obdaritev otrok, naj le-ta nakažejo na skupni sklad pri DPM na številko žiro računa 5153-679-1752.

Pričakujemo, da bodo v delovnih organizacijah predlog občinske zveze DPM Jesenice resno upoštevali in se odločili za predlagano rešitev in s tem omogočili pravično obdarovanje otrok.

— or

Ukana - partizanski roman

Jugoslovanski in slovenski pisatelji, ki ustvarjajo še danes, se nikakor ne morejo v angažiranih romanih izogniti partizanski tematiki, ki je zanimiva tako za takratno generacijo kot za sedanjost.

Pri založbi Borec v Ljubljani je pred kratkim izšel II. del partizanskega romana UKANA Toneta Svetine z Bleda. Roman kot vsak roman ni časopisno poročilo in prav zaradi tega je zanimivo, kako je avtorju uspelo prikazati množico dogodkov na Gorenjskem, ne da bi popačil zgodovinske resnice in ostal zanimiv. Roman ali vsako drugo knjižno delo pa zaživi šele takrat, ko ga bralci dobijo v roke in si o njem ustvarijo svojo sodbo. O Svetinovem romanu UKANA je bilo precej napisanega v dnevnem časopisu, v Ljubljanskem dnevniku pa izhaja celo kot podlistek. Roman je bil torej ugodno sprejet in zanimivo je izvedeti mnenje aktivnih udeležencev narodnoosvobodilne borbe na Gorenjskem prav o tem delu.

Zato smo prosili domačega pisatelja Miha Klinarja, da nam pove nekaj o tem romanu. Že takoj na začetku je poudaril naslednje:

Roman UKANA je napisan po kroniki Prešernove brigade, ki sem jo napisal že leta 1958 in jo sedaj hrani Muzej NOB v Ljubljani. Kronika sama je napisana zelo obširno, tako da se po njej lahko napiše pravi partizanski ro-

man. V romanu je zanimivo to, da v njem nastopajo že prave partizanske divizije kot partizanske enote. Teza samega romana je partizanstvo; kot antiteza pa je druga zgodovinska resnica, da je takrat nemški Gestapo vrnil svoje agente med partizane in celo v štabe. Celo načelnik štaba divizije je bil gestapovec. Ta gestapovski vrh je bil odkrit šele spomladi leta 1944. To je avtorju Svetinu omogočilo, da je uporabil ta zgodovinska dejstva za protiigro in zaplet samega romana. S tem je dal romanu precej napetosti, ki seveda privlači bralca. Piše dobro in zanimivo in je v resnici to prvi roman, ki zajema snov iz partizanskega življenja v širini. Tudi pri bralcih je naletel na lep sprejem in v kratkem času doživel dvakratno izdajo pri založbi BOREC.

Brez dvoma je Svetinov roman pomembna obogatitev partizanske književnosti, je zaključil književnik Miha Klinar.

Nekdanji borec Janko Novak, ki je tudi to knjigo iz partizanstva z zanimanjem prebral, je bil navdušen nad avtorjevo konkretnostjo in pravi, da mora človeka kar pretresti nad situacijami in zapleti v težavnih dneh partizanskega boja. Do sedaj še ni bilo romana, ki bi borbo na Gorenjskem tako živo opisal. Ne glede na to, da skoraj vsi nosilci glavnih vlog v romanu še živijo, je delo napisano objektivno in dojemljivo. Šele ta knjiga je pokazala mladini, kako in v kakšnih pogojih so se borili partizani. Tako bi v kratkem zabeležili nekaj misli tovariša Janka Novaka.

Leta 1954 je na Jesenicah izšla knjiga »Pod Mežakljo in Karavankami so se uprli«, katere avtor je prvoborec France Konobelj — Slovenko. V tej knjigi je zajetega precej dokumentarnega gradiva prav o bojih, ki jih opisuje Svetina v svojem romanu. Tovariša Slovenka smo dobili pri delu v Tehniškem muzeju železarne Jesenice in nam je z veseljem posredoval svoje mnenje:

»Pisec Svetina je sam kot partizan in borec partizanski boj popolnoma pravilno razumel in ga zato lahko tako pravilno opisal. Dokumentarno gradivo je za bralce pusto in raztrgano in je avtorju uspelo v romanu to povezati v skupno celoto tako, da se dogodki sinhrono odvijajo pred očmi bralca. Pridružujem se pozitivni kritiki, saj le s tako in podobno literaturo prikazemo širokim množicam bralcev borbo prav gorenjskih partizanov.«

Na koncu lahko zaključimo, da je roman UKANA uspel. Pritegnil je bralce predvsem zaradi za nas zanimive tematike partizanskega bojevanja: od frontalnega načina vojskovanja pa vse do zakulisnih iger nemškega Gestapa.

Dominik Majetič

Gostovanje baleta ljubljanske opere

V okviru letošnjih gostovanj poklicnih gledališč na Jesenicah se bo po gostovanju Mestnega gledališča ljubljanskega in Slovenskega gledališča iz Trsta v ponedeljek 18. t. m. jeseniški publiki predstavil tudi balet Opere slovenskega narodnega gledališča iz Ljubljane.

Pred štirimi leti smo že imeli priložnost videti baletni večer na Jesenicah in se tako seznaniti neposredno s slovenskimi baletnimi dosežki in najboljšimi baletnimi mojstri. Zdaj se nam ponovno obeta taka edinstvena priložnost, kar zagotavlja ne samo nastop celotnega baletnega zbora ljubljanske Opere z najuglednejšimi baletnimi imeni na čelu, temveč tudi spored, ki vsebuje najznačilnejše in najlepše plesne iz svetovno znanih baletov in oper. Videli bomo drugo dejanje baleta »GISELLE« francoskega komponista Adama, v katerem bo naslovno vlogo plesala primabalerina Tatjana Remškarjeva, v ostalih vlogah pa bodo plesali Lidijsa Sotlar, Janez Mejač, Metod Jeras in Jaka Hafner ter ves ženski baletni zbor. Iz Gostovčeve opere ERO Z ONE-

GA SVETA se nam bo v znamenem simfoničnem kolu predstavil celoten zbor, solista pa bosta Breda Šmid in Stane Polik. V duetih bodo najboljši solisti opernega baletnega zbora plesali posamezne plesne iz zmerom mladih in lepih baletov Čajkovskega LABODJE JEZERO in TRNULJČICA, na koncu pa se bo celoten zbor predstavil, v slovitih polovskih plesih iz Borodinove opere KNEZ IGOR, plesih, ki jih je kritika ob gostovanju ljubljanske Opere po Italiji ocenila za edinstvene in nepozabne.

Sporod in imena nastopajočih zagotavljajo, da bo gostovanje baletnega zbora Opere slovenskega narodnega gledališča iz Ljubljane za Jesenice prvorazreden kulturni in umetniški dogodek, za ljubitelje odrske in še posebej baletne umetnosti pa edinstveno doživetje, ki ga na noben način ne velja zamuditi. Baletni zbor ljubljanske Opere bo v ponedeljek, 13. t. m. nastopil dvakrat in sicer popoldne po znižanih cenah in tudi za šole ter zvečer. Vstopnice si pravočasno zagotovite z rezervacijo v gledališču.

Bele vrane na Jesenicah

Po vzoru znanega vokalnega kvarteta »The Mamas and the Papas« je nekdanje pevec pri Mladih levih BOR GOSTIŠA zbral nov instrumentalno vokalni ansambel in ga imenoval BELE VRANE. Prvi njihov nastop na prireditvi za izbor najbolj fotogenične Slovenke v Ljubljani, je prijetno presenetil. Namesto razbijanja, ki je običajno vezano na številne ojačevalne naprave in podobne ansamble, so nastopili z natančno in s poslušom naštudiranim programom, dovolj melodičnim in prijetnim za uho.

Vsi člani ansambla so študentje in glasbeno izobraženi. Poznavalci ansambla pravijo, da bo ansambel kmalu najboljši ne le v Sloveniji, temveč nasploh pri nas.

Vokalno instrumentalni ansambel BELE VRANE se bo predstavil tudi na Jesenicah in sicer v nedeljo, 17. t. m. ob 19.30 uri v gledališču Tone Čufar.

Bor GOSTIŠA

Kulturni užitki v kinu »Radio«

Radii hodite v kino? Verjetno, saj je za večino Jesenčanov to edina oblika kulturnih in »nekulturnih« užitkov, odvisno pač od filma.

Pridete torej in bodite veseli, če dobite vstopnico. Ne bom vas vprašal, kako ste jo dobili. Če ste stali v vrsti, jo verjetno niste. Posebno pri »visoko kvalitetnih« filmskih stvaritvah so vrste pred blagajno takšne kot leta 1945 za meso.

Vstopnico torej imate, srečnej, in če imate tudi dobre komolce boste kmalu v dvorani. Lahko se zgodi, da boste na svojem sedežu našli kakega plečatega mladeniča, ki je pripravljen tudi s pestmi dokazati, da se je blagajničarka zmotila pri vaši karti in da vi tam sploh niste upravičeni sedeti. Morda ga uspete prepričati, če ne, vaša stvar, pač nimate sreče. Vzemimo, da srečno sedite in nestrpnost čakate na začetek. Vaša želja po kulturi bo kmalu potešena.

Ko se predstava začne, se začne tudi drugi program tam v prvih vrstah. Ste že poslušali na radiu več postaj hkrati. To me spominja na kino »Radio«. Cviljenje mladoletnic, žvižganje, vpitje in »duhoviti« medklici v vseh bratskih jezikih zelo popestrijo predstavo in ji dajejo pravo »kulturno« vzdušje. Da sploh lahko sledite filmu

vam pomagajo le podnaslovi, če pa je film slovenski (kar je hvala bogu zelo redko), potem vam ne vem pomoči.

Sem bi poslal tistega, ki pravi, da Slovenci nismo humoristi, pa tistega ki pravi, da smo mirni in zadržani in predvsem tistega ki pravi, da smo kulturni narod. Poslal bi jih v prve vrste kina »Radio« in verjemite, da bi se zavedali zmot v katerih živijo.

Zanimivo je, da na primer v Ljubljani ni prav nič manj ali pa celo več mladine, ki je ne bi mogli dati pod šifro »mirni kot ovčke«. Pa vendar v nobenem ljubljanskem kinematografu od Šiške do Viča ne boste slišali žvižga pri še tako kočljivih scenah. Pa veste zakaj? Ker tisti, ki v Ljubljani vrtijo filme ne mislijo, da je njihova prva in zadnja dolžnost prodaja vstopnic in predvajanje filma. Ob najmanjšem incidentu prenehajo s predvajanjem, prižgo luči in biljeter vljudno pokaže vrata nadebudnim junakom. Če jih ne najde, se predstava toliko časa ne nadaljuje, da ostali obiskovalci, ki sede tam okrog izgube živce in jih sami napodijo ven.

Jaz plačam vstopnico le za filmsko predstavo in le to želim v miru gledati. Pa vi?

VOM

Telesna kultura

Uspešna bilanca balinarjev

Pretekli mesec so tudi balinarji pregledali rezultate svojega delovanja v pretekli sezoni. Občnega zbora se je udeležilo nad 70 članov in številni predstavniki jeseniških športnih organizacij. Udeležila sta se ga tudi predstavnika balinarskega kluba Ronchi iz Italije.

Balinarje je na Jesenicah sicer še mlada športna panoga, ki se vidno razvija, balinarji pa so že poželi nekaj vidnih rezultatov. Ta športna panoga je zelo privlačna za rekreativno udejstvovanje, pa tudi mladi so se pričeli ogrevati zanj kot tekmovalno disciplino. Štiri balinišča v prijetnem ambientu Baze so se spremenila v vabljivo zbirališče naših delovnih ljudi. Zato ni nič čudnega, če je članstvo balinarskega kluba iz leta v leto večje. Balinarski klub je v pretekli sezoni vodil Stane Pulc, ki je poročal, da klub združuje 95 članov. UO balinarskega kluba je bil prizadeven. Tekoče in neposredne naloge je obravnaval na 18. rednih sejah. Žal vsi člani UO niso opravili zupanja članstva, ki jih je izvolilo v vodstvo kluba. Nekaj težav v klubu so povzročili tudi pomanjkljivi medsebojni odnosi. Zelo pa so razširili stike z ostalimi tovrstnimi klubi doma, v sosednji Italiji in Avstriji. Z navezavo stikov z zamejskimi klubi so prispevali svoj delež za poglobitev prijateljskih odnosov in medsebojnega razumevanja med narodi treh dežel.

Tov. Pulc je opozoril, da bo v vrstah tekmovalnih ekip

potrebno zaostri vprašanje discipline in odgovornosti. Sedanje razmere terjajo, da bo tudi finančna sredstva v prihodnje treba smotno trošiti.

V svojem poročilu je dosedanji predsednik obširno poročal tudi o poteku akcije, da bi v Bazi zgradili primerne klubske prostore. Ta naloga čaka novi UO balinarskega kluba, ki bo terjala vztrajne zavzetosti, da bi končno uresničili nekaj letno zamisel.

Obširno poročilo je podal tudi predsednik tehnične komisije za balinarje Jože Mur. Klub je nastopal s šestimi članskimi in dvema mladinskima ekipama. Izvedli so 21 prireditve, udeležili so se vseh pomembnih turnirjev in tekmovalj doma ter tudi v zamejstvu. En član se je uvrstil na tekmovalje posameznikov za državno prvenstvo.

Po mnenju tov. Mura pa tekmovalni dosežki ekip v pretekli sezoni niso bili takšni kot bi jih lahko zmogli. V zimskih mesecih so balinarji aktivni v kegljanju na ledu. To udejstvovanje smatrajo za dopolnilni šport, dosegli pa so tudi tu nekaj vidnih rezultatov. Balinarje — kegljače na ledu je v pretekli sezoni vodil France Rozman st. Nastopali so s štirimi ekipami, priredili so tri turnirje in 22-krat sodelovali na drugih turnirjih in tekmovaljih republiškega in mednarodnega značaja. Ena ekipa je sodelovala tudi na evropskem prvenstvu v Schwarzwald v ZRN. Skratka, dejavnost balinarjev — kegljačev je prav tako vredna priznanja.

Poročilo blagajnika in gospodarja kluba pa je pokazalo, da jih trenutno ne tarejo ne finančne in ne materialne težave.

Razprava na poročilu je bila živahna in kritična, v kateri je sodelovalo precej govornikov. Razprava je v mnogočem prispevala, da bo novi UO balinarskega kluba v prihodnje zasnoval program svojega dela tako, da bo ustrezal težnjam in željam balinarjev in kegljačev na ledu.

Na koncu so izvolili novi UO balinarskega kluba, ki ga bo v novi sezoni vodil Franc Rozman ml.

Vibr

Pod Poncami marljivo vadijo

V dolini skakalnic pod Poncami je zapadlo nekaj centimetrov novega snega, ki so se ga najbolj razveselili naši najboljši smučarji skakalci, ki so pod Poncami na skupnem treningu pod vodstvom zveznega trenerja Lojzeta Gorjanca.

90-metrsko skakalnico so tri dni pripravljali skupaj z marljivimi športnimi delavci iz Rateč. V soboto pa so se prvič pognali prek mostu te naprave. Ko smo v nedeljo dopoldan obiskali naše skakalce, smo jih našli sredi marljivega treninga. Na pripravah so se zbrali: Eržen, Zajc, Pečar, Stefančič, Mešec, Jurman, Pudgar, Oman,

Judo Mladost prva

V prvem kolu SH lige na turnirju v Ljubljani so se srečali: favorizirana Mladost (Zagreb), Ljubljana in Partizan Jesenice. Ker je Mladost precej zamudila, sta se srečali najprej ekipi Ljubljane in Jesenic. Vsekakor je bilo pričakovati zmago Ljubljane, ki je že rutinirana ekipa in je imela od petih tekmovalcev štiri mojstre, medtem ko naša ekipa le dva. Začeli smo zelo dobro, saj sta prvi dve borbi Morič in Krajzelj dobila, naslednjo je Kučina precej po lastni krivdi izgubil, nato še Dvoršak. Tako je bilo stanje 4:4, v težki pa se je Stare boril neodločeno, kar pa je bilo premalo, kajti tedaj so odločale tehnične točke, kjer je bila Ljubljana s 17:15 boljša.

Mladost je nato premagala Ljubljano s 4:2, Jesenice pa s

6:2. Tudi tokrat sta bila pri nas najboljša Morič z zmago in Krajzelj z neodločenim rezultatom.

Omeniti pa moramo pristransko sojenje ljubljanskih sodnikov, kar nas je verjetno stalo zmage nad Ljubljano.

Ljubljana : P. Jesenice 4:2 (17:15)

Franjič : Morič 0:10, Stepančič : Krajzelj 0:5, Macarol : Kučina 10:0, Pišljari : Dvoršak 7:0, Seunig : Stare 0:0.

Mladost : P. Jesenice 6:2

Vojdič : Morič 0:5, Purgar : Krajzelj 0:0, Kraljevič : Kučina 10:0, Žurela : Dvoršak 10:0, Krainovič : Stare 10:0.

V nedeljo, 17. 12. pa se prične I. kolo republiške lige. Ekipa P. Jesenice II bo tekmovala v Ljubljani z ekipami Triglava, Ljubljane III in Ljubljane II.

Kučina

Mednarodni turnir

V nedeljo dopoldne je bil na drsališču Podmežakljo velik mednarodni turnir, kate-rega se je udeležilo 15 ekip iz Avstrije, Kranjske gore in Jesenic. Na tem tekmovalju so prvič nastopili kegljači iz Wardberga, ki so zaigrali v velikem slogu in presenetljivo osvojili prvo mesto. Drugi so bili kegljači iz Kelaga, tretja pa je šele prva ekipa Jesenic (Langus). Naša reprezentančna ekipa Drinovec tokrat ni imela sreče in se je uvrstila šele na sedmo mesto.

REZULTATI: Olymp (Wardberg) 21 točk, Kelag (Avstrija) 20 točk, Jesenice (Langus) 18 točk, Jesenice (Hribar) 18 točk, Jesenice (Žbontar) 16 točk itd.

P. K.

Tekmovanje za pokal Kurikkal

Na Bledu je pričel z rednim delom organizacijski odbor za izvedbo tradicionalnega tekmovalja v smučarskih tekih in skokih Kurikkal. Predsedniško mesto je prevzel Pavle Tolar. Marljivi športni delavci z Bleda in Gorij so že tudi pričeli s pripravami tekaških prog na Pokljuki, skrb o vsem tem pa vodi naš sodelavec in dolgoletni vzgojitelj mnogih smučarjev — tekačev Lovro Zemva. Na tem tekmovalju bo nastopilo okoli 80 tekmovalcev iz Avstrije, Švice, Italije, Francije, Zahodne Nemčije in Jugoslavije. Izven konkurence pa bodo še tekmovali Čehoslovaki, Poljaki in Bolgari. Skoki za to trofejo bodo na prenovljeni 60-metrski skakalnici poleg železniške postaje v Planici. To skakalnico so športni delavci Rateč preuredili ravno za to tekmovalje.

P. K.

Jesenice : Medveščak 7 : 1

V nedeljo popoldan je naš državni prvak moštvo Jesenice imelo v gosteh moštvo zagrebškega Medveščaka, s katerim je igralo 7:1 (2:1 2:0, 3:0).

V prvem delu so naši igralci zaigrali precej ležerno. To se ji mje kmalu maščevalo, gostje iz Zagreba so namreč v 9. minuti povedli z 1:0. Na 1:1 je izenačil Felc v 11. minuti. Končni rezultat prvetre-tjine pa je postavil Bogo Jan, ki je bil nato še dvakrat uspešen. V drugi in zadnji tretjini so se gostje v glavnem branili. Naši igralci so napadali vrata Sinanovica, toda vse preveč v solo prodorih, nikakor niso hoteli zaigrati kolektivni hokej. Kaj jih je vodilo do tega, nam ni znano. Ko smo po končani tekmi zaprosili trenerja Jesenic, da nam da na to vprašanje odgovor, je povedal, da je moštvo trenutno v krizi. To opravičilo pa ni preveč preprič-

ljivo. Vsi gledalci, ki so prisostvovali srečanju, so lahko ugotovili, da so se posamezniki vse preveč izživljali v solo prodorih. Goli so pa-

Kranjska gora : Medveščak 1:4

V soboto zvečer je bila na drsališču Podmežakljo zanimiva prvenstvena hokejska tekma zvezne lige. Moštvo Kranjske gore je imelo v gosteh zagrebškega Medveščaka, ki je v letošnji sezoni pokazal precejšen napredek. Ker je tekma obetala zanimivo hokejsko srečanje, se je okrog igrišča zbralo okoli 1500 gledalcev, ki so vseh 60 minut spodbujali Kranjskogorce. Vsa ta pomoč ni dosti pripomogla in moštvo Kranjske gore je moralo priznati premoč. Kranjskogorci se niso in niso mogli znajti ter izkoristiti mnogih priložnosti, da bi streljali na gol. Poleg tega pa je vratar Sinanovič

dali takole: 0:1 Renaud (9.), 1:1 Felc (11.), 2:1 B. Jan (13.), 3:1 Jan (26.), 4:1 Smolej (37.), 5:1 Mlakar (42.), 6:1 Smolej (48.), 7:1 B. Jan

branil v velikem slogu. Rezultat 1:4 pa ni preveč porazen, saj dobro vemo, da v moštvu Kranjske gore manjka kar pet standardnih igralcev. Da naši igralci niso doživeli še večjega poraza, se imajo predvsem zahvaliti razigranemu Gasarju, ki je mnogo nevarnih strelav odlično ubranil. Če bo ta mladi vratar še naprej branil v takem slogu, bomo na Jesenicah kmalu dobili še enega odličnega golmana. Goli so padali takole: 0:1 Sinovec (14), 1:1 Eržen (14), 1:2 Reno (14), 1:3 Ančević (44), 1:4 Sinovec (55).

P. K.

SFRJ : Cortina Doria 2 : 0

V sredo zvečer je bila na drsališču pod Mežakljo odigrana prvenstvena tekma za alpski pokal. Reprezentanca SFRJ je premagala Cortino z 2:0 (0:0, 1:0, 1:0). Strelca golov. Klinar v 32. in F. Smolej v 50. minuti. Tekmo sta pred okoli 1500 gledalci sodila Valentin in Scarsini iz Avstrije.

Gostje iz Italije niso bili dorasel nasprotnik našim igralcem. Mnogo več znanja s hokejsko palico so pokazali Jeseničani, ki so bili tokrat okrepljeni še s prvim napadom Kranjske gore. Največjo priložnost za dosego gola je imel Pirc v 27. minuti drugega polčasa, ko je zgrešil prazen gol na en meter. Podobnih situacij so imeli igralci še nekaj do konca srečanja. Najboljši pa je bil zadnji zadetek, ko je Klinar lepo podal F. Smoleju, ta pa je prevaril tokrat odličnega kanadskega vratarja Siemona. Zmaga domačinov je povsem zaslužena.

P. K.

Kaj bodo gledali v kinu

Kino RADIO

16. in 17. decembra ameriški barvni CS film VOLKOV TEKSASA, ob 17. in 19. uri.
18. decembra ameriški film FRA DIAVOLO, ob 17. in 19. uri.
19. in 20. decembra francoski barvni film IZLET NA TAHITI, ob 17. in 19. uri.
21. decembra ameriški film LJUBEZEN V PLAMENU, ob 17. in 19. uri.
22. decembra nemški film ČAKALNICA SMRTI, ob 17. in 19. uri.
23. decembra ameriški barvni film SHANE, ob 17. in 19. uri.

Kino PLAVŽ

16. in 17. decembra francoski barvni CS film IZLET NA TAHITI, ob 18. in 20. uri.
18. in 19. decembra ameriški barvni CS film VOLKOV TEKSASA, ob 18. in 20. uri.
20. decembra ameriški film LJUBEZEN V PLAMENU, ob 18. in 20. uri.
21. in 22. decembra francoski barvni CS film BREZSMRTNI BOJEVNIKI, ob 18. in 20. uri.
23. decembra ameriški barvni CS film VELIKI POBEG, ob 17. in 20. uri.

Kino DOVJE

16. decembra ameriški film JUNAKI VELIKIH TEKEM.
17. decembra angl. nemški film SKRIVNOST RUMENIH NARCIS.
21. decembra amer. barvni CS film VOLKOV TEKSASA.
23. decembra franc. barvni

CS film BREZSMRTNI BOJEVNIKI.

Kino KRANJSKA GORA

16. decembra ital. šp. nem. film POSLEDNJI MOHIKANEK.
17. decembra franc. barvni CS film BREZSMRTNI BOJEVNIKI.
21. decembra franc. barvni CS film IZLET NA TAHITI.
22. in 23. decembra ameriški barvni CS film VOLKOV TEKSASA.

Kino ŽIROVNICA

17. decembra ital. šp. nem. barvni CS film POSLEDNJI MOHIKANEK.

Gledališče

NEDELJA, 17. 12. ob 15. uri: Levstik-Grün KASTELKA — Zadnja popoldanska predstava — IZVEN.

NEDELJA, 17. 12. ob 19.30: Nastop slovenskih »Mamas in papas«: BOR GOSTIŠA in njegove BELE VRANE iz Ljubljane.

PONEDELJEK, 18. 12. ob 16. in 19.30: BALET OPERE SNG Ljubljana — Gostovanje naših najboljših baletnih mojstrov in baletnega zbora.

Cenjene gledalce, zlasti še iz okolice, opozarjamo na zadnjo popoldansko predstavo KASTELKE. Zveze s prevoznimi sredstvi so ugodne.

Za izjemno priložnost ob gostovanju baleta ljubljanske Opere si pravočasno zagotovite vstopnice z rezervacijo na telefon 82-200.

VABILO

Komisija za rezervne oficirje in podoficirje pri občinskem odboru ZZB NOV Jesenice vabi v počastitev 22. decembra — dneva JLA vse člane in občane na

AKADEMIJO

ki bo v petek, 22. decembra ob 19. uri v domu TVD Partizan Jesenice.

RAZPIS

Stanovanjsko podjetje Jesenice razpisuje prodajo stanovanj v stolpnici S-3 na Titovi cesti pri gimnaziji. Na razpolago so še:

- dvosobna stanovanja v izmeri 52,30 kvadr. metrov po N din 71.440,00
- dvoinsobna stanovanja v izmeri 66,87 kvadr. metrov po N din 71.350,00

Stanovanja bodo vseljiva v mesecu juliju 1968. Stanovanja so ogrevana s centralno kurjavo, v stavbi je osebno dvigalo, skupna televizijska antena in mehanizirana pralnica s sušilnico.

V stanovanju je vgrajena naslednja oprema: kombiniran električno-plinski štedilnik, pomivalno korito z omarico, shrambna omara in vgrajena omara, ki služi v predstavi kot garderoba in v kuhinji kot omara za shranjevanje posode. Kopalnica je opremljena s kopalno kadjo, 80 litrskim bojlerjem in umivalnikom.

Možnost nakupa imajo delovne organizacije in zasebniki.

Vse podatke o nakupu stanovanj in pogojih nakupa dobite pri Stanovanjskem podjetju Jesenice.

Stanovanjsko podjetje Jesenice

POZABLJEN DEŽNI PLAŠČ

Nekdo je pozabil v čakalnici zobne ambulante na Javorniku dežni plašč. Lastnik ga lahko dobi pri administraciji zobne ambulante na Javorniku.

ZAHVALA

Ob bridki izgubi drage žene, mame in stare mame

IVANE RABIČ

se iskreno zahvaljujem — prim. dr. Brandstetterju, dr. Pogačniku in strežnemu osebju internega oddelka jeseniške bolnišnice za zdravljenje in nego.

Zahvaljujem se dr. Sajevcu in dr. Rosensteinovi za lajšanje bolečin.

Posebno se zahvaljujem Alojzu Smoleju za pomoč v času bolezni. Iskrena hvala vsem, ki so nam stali ob strani v težkih dneh ter sodelavcem šamotarne za vneč, dalje Društvu upokojencev za žalostinke, vsem, ki so nam izrekli sožalje, darovali vence, jo spremili v poslednji dom ter lastnikom osebnih avtomobilov za dragoceno uslugo.

Zalujoča družina Rabič in ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše drage hčerke

LINI ZAGODA profesorice

se iskreno zahvaljujem upravi Železarne za pozornost, splošnemu sektorju za vneč in denarno pomoč ter ostalim darovalcem vencev in cvetja.

Zahvaljujem se vsem, ki so se poslovi od nje in jo spremili na zadnji poti ter še posebno lastnikom osebnih avtomobilov za uslugo.

Zalujoči: mama Fani, oče Karel in ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Delavskemu svetu in delovnemu kolektivu šamotarne se iskreno zahvaljujem za denarno pomoč, ki mi je bila zelo dobrodošla.

Tončka Leban
Podbrdo 56/a

ZAHVALA

Sindikalnemu odboru strojnega vzdrževanja se najlepše zahvaljujem za denarno pomoč v času bolovanja.

Anton Medja

ZAHVALA

Izvršnemu odboru sindikalne organizacije železarne Jesenice se najlepše zahvaljujem za denarno pomoč, ki mi je bila v času moje bolezni zelo dobrodošla.

Primož Soklič
šamotarna

ZAHVALA

Izvršnemu odboru sindikalne organizacije železarne Jesenice se najlepše zahvaljujem za denarno pomoč v času bolovanja.

Ivan Renko
varnostna služba

ZAHVALA

Sindikalnemu odboru elektro vzdrževanja se najlepše zahvaljujem za denarno pomoč v času bolovanja.

Ivan Stroj
elektro vzdrževanje
(martinarna)

ZAHVALA

Sindikalnemu odboru livarne se iskreno zahvaljujem za denarno pomoč v bolezni. Bila mi je zelo dobrodošla.

Franc Globočnik
livarna

OBVESTILO

Člane delovne skupnosti in upokojence železarne Jesenice obveščamo, da imamo na zalogi večje količine valjane žice 6 in 7 Ø mm za beton po 1,44.— N din za kilogram. Ker je nabava in odkup mogoč do 2.000.— kg na člana brez gradbenega dovoljenja, pohitite dokler še traja zaloga.

V svojem skladišču za kinom Radio na Jesenicah imamo na zalogi: pocinkano pločevino I. a in II. a 0,55 mm, II. a 0,75 mm, črno pločevino I. a 0,60 mm, odpadno pocinkano in črno mehko vlečeno žico, hladno valjane trakove, valjarniške profile, ponvično maso, šamotno opeko pozicij 2.32 in 2-III, šamotne ploščice za elektrokuhalnike pozicije 1 in 2 in odpadne nesortirane žičnike.

Direktno iz našega skladišča in centralnega skladišča (Bivša Kašta) prodajamo naslednji nekurantni material: lesne vijake z vdolbeno in polokroglo glavo, strojne spiralne svedre, kladiva za kamenje, kovaške pile, prebijače, gumijaste opanke, 1/4 in 1/2 litrske steklenice za jogurt ter še mnogo ostalega materiala.

Opozarjamo, da je odkup in nabava direktno iz obratov mogoča še za naslednje materiale: odpadna valjana žica, valjana žica II. a 6, 7, 8, 9, 10, 11 in 12 Ø mm iz žične valjarne, staro železo iz martinarne, staro železo od ruševih objektov v Železarni. Odpadni les, zidna in strešna opeka ter pocinkana, valovita in črna strešna pločevina.

Nabava in odkup odpadnega lesa, zidne in strešne opeke je mogoč le pod pogojem, da je ta material ocenila cenilna komisija.

Uradni čas za stranke je vsak torek in četrtek od 8. do 12. ure in v sredo od 6. do 10. ure in od 14. do 18. ure zvečer.

Referent za malo prodaje

GLASBENA ŠOLA JESENICE vabi ljubitelje zborovskega petja, da se udeležijo vaj novoustanovljenega mešanega pevskega zbora, ki bodo v glasbeni šoli, učilnica št. 2 (poslopje gimnazije, I. nadstropje — desno) po navedenem razporedju:

v torkih od 19.30 do 21. ure ženske ločeno,
v petkih od 19.30 do 21. ure moški ločeno.

Ravnatelj
GLASBENE ŠOLE

PREKLICI

Preključujemo veljavnost izkaznic za vstop v železarno Jesenice, ki so bile izdane na naslednja imena: FRANČ JEREB, roj. leta 1923 — Javornik I, NADA LESKOVAR, 1950 — tajništvo, IVAN KRISTAN, 1929 — OTK, STANKO PUNGERČAR, 1949 — strugarna valjev, JOŽE REHMERGER, 1910 — promet, Rodoljub DJUKIC, 1937 — martinarna, FRANC PREVC, 1935 — martinarna, SAVATIJA SMILKOVIČ, 1942 — livarna, MILKO SPEC, 1941 — Javornik I, JOSIP DOMJANIČ, 1940 — elektro vzdrževanje, SASO RABIČ, 1949 — martinarna, HASAN ISLAMOVIC, 1945 — šamotarna, PETER SKOPEC, 1927 — Javornik II, MIRKO BIZJAK, 1912 — PIV, ZIJAD ALIŠIČ, 1936 — HVŽ, PETER KLAVALAR, 1949 — strojne del., FRANC KRISTAN, 1914 — Javornik II, JUSUF KRUPIC, 1947 — promet, TATJANA KOSIR, 1938 — RTA, VERA SMUKAVEC, 1945 — prodajni odd., JOŽE ARKO, 1945 — strojno vzdrževanje, MIHAEL STEVANOVIČ, 1923 — martinarna, EJUB SARHATLIČ, 1935 — martinarna, CEDO OSTOJIC, 1937 — plavž, ANA KAVALAR, 1936 — GEŽ, FRANC AMBROŽIČ, 1944 — strojno vzdrževanje, JANKO JELOVCAN, 1947 — strojno vzdrževanje, ERNA NAGODE, 1943 — tajništvo, AVGUST VIDIC, transport, EMIL BENET, 1933 — strojno vzdrževanje, JANEZ PETIČ, 1949 — elektro peč, FILIP KOS, 1912 — HVŽ, FRANC KLINAR, 1937 — HVŽ in RUDI SAVNIK, 1940 — OTK.

ŽELEZAR

ŽELEZAR — GLASILO DELOVNEGA KOLEKTIVA ŽELEZARNE JESENICE — Ureja redakcijski odbor — Glavni in odgovorni urednik Joža Varl — Rokopisov in fotografij ne vračamo — Naslov: Uredništvo »Železarja«, Železarna Jesenice. Telefon št. 758 in 394 — Tisk ČP »Gorenjski tisk«.